

Briselē, 9.7.2020.
COM(2020) 324 final

**KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI, EIROPAS
EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJAI**

**Gatavošanās izmaiņām –
Paziņojums par sagatavotību pārejas perioda beigās attiecībās starp Eiropas Savienību
un Apvienoto Karalisti**

Gatavošanās izmaiņām –

Paziņojums par sagatavotību pārejas perioda beigās attiecībās starp Eiropas Savienību un Apvienoto Karalisti

I.	IEVADS.....	2
II.	IZMAIŅAS BŪS JEBKURA SCENĀRIJA GADĪJUMĀ.....	4
	A. Preču tirdzniecība	5
	A.1. Muitas formalitātes, pārbaudes un kontroles.....	5
	A.2. Muitas un nodokļu noteikumi preču importam un eksportam (tarifi, PVN, akcīze)	6
	A.3. Sertifikāti un atļaujas produktiem, uzņēmējdarbības prasības, etiķetēšana un marķēšana..	8
	B. Pakalpojumu tirdzniecība.....	10
	B.1. Finanšu pakalpojumi	11
	B.2. Transporta pakalpojumi	14
	B.3. Audiovizuālie pakalpojumi	16
	B.4. Profesionālo kvalifikāciju atzīšana	16
	C. Enerģētika.....	17
	D. Ceļošana un tūrisms.....	17
	E. Mobilitāte un sociālā nodrošinājuma sistēmu koordinācija.....	20
	F. Uzņēmējdarbības tiesības un civiltiesības.....	21
	F.1. Apvienotajā Karalistē reģistrēti uzņēmumi	21
	F.2. Jurisdikcijas izvēle līgumos	21
	G. Citi aspekti. Dati, digitālās un intelektuālā īpašuma tiesības.....	22
	G.1. Intelektuālais īpašums.....	22
	G.2. Datu nosūtīšana un aizsardzība	23
	G.3. .eu domēna nosaukums.....	23
	H. Eiropas Savienības starptautiskie nolīgumi	24
III.	Gatavošanās visiem scenārijiem.....	25
	TEKSTLOGS: Izstāšanās līgums, tai skaitā protokols par Īriju un Ziemeļīriju.....	26
IV.	Secinājumi. Sagatavotība ir ļoti svarīga.....	29

I. IEVADS

Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste ("Apvienotā Karaliste") 2020. gada 1. februārī izstājās no Eiropas Savienības ("ES") un Eiropas Atomenerģijas kopienas (*Euratom*), turpmāk abas kopā "Savienība". Minētajā dienā stājās spēkā Izstāšanās līgums¹, kas noslēgts starp Savienību un Apvienoto Karalisti, nodrošinot Apvienotās Karalistes sakārtotu izstāšanos un sniedzot juridisko noteiktību svarīgās jomās, ieskaitot pilsoņu tiesības, finansiālos norēķinus un izvairīšanos no stingras robežas Īrijas salā (skatīt tekstlogu III daļā).

Apvienotā Karaliste kā trešā valsts vairs nepiedalās Savienības lēmumu pieņemšanā. Tā vairs nav pārstāvēta ES iestādēs, ES aģentūrās, organizācijās vai citās Savienības struktūrās.

Tomēr saskaņā ar Izstāšanās līgumu Apvienotajai Karalistei un tās teritorijā joprojām ir piemērojami Savienības tiesību akti², proti, pārejas periodā līdz 2020. gada 31. decembrim³.

Pārejas periodā Apvienotā Karaliste turpina piedalīties ES vienotajā tirgū un muitas savienībā, gūt labumu no Savienības rīcībpolitikām un programmām, un turpina pildīt to starptautisko nolīgumu saistības, kuros Savienība ir līgumslēdzēja puse. Tādējādi šis pārejas periods nodrošina nepārtrauktību, kuru Savienība izmantos šādiem mērķiem:

1. nodrošināt, ka līdz 2021. gada 1. janvārim ir pieņemti visi nepieciešamie pasākumi un vienošanās Izstāšanās līguma īstenošanai;
2. risināt sarunas ar Apvienoto Karalisti par nolīgumu par jaunu partnerību un
3. nodrošināt sagatavotību pārejas perioda beigām 2021. gada 1. janvārī, kad Apvienotā Karaliste vairs nepiedalīsies ES vienotajā tirgū un muitas savienībā, Savienības rīcībpolitikās un programmās⁴ un negūs labumu no Savienības starptautiskajiem nolīgumiem. Šo izvēli Apvienotās Karalistes valdība apstiprināja ar savu 2020. gada 27. februārī publicēto pieeju sarunām par turpmākajām attiecībām ar Eiropas Savienību, kā arī turpmākajos Apvienotās Karalistes valdības paziņojumos⁵.

¹ Līgums par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas (OV L 29, 31.1.2020., 7. Lpp.) ("Izstāšanās līgums").

² Ar dažiem izņēmumiem, kas paredzēti Izstāšanās līguma 127. pantā, bet šā paziņojuma kontekstā nav būtiski.

³ Saskaņā ar Izstāšanās līguma 132. panta 1. punktu šo pārejas periodu varētu vienu reizi pagarināt par laiku, kas nepārsniedz 1 vai 2 gadus, Eiropas Savienībai un Apvienotajai Karalistei pieņemot kopīgu lēmumu pirms 2020. gada 1. jūlija. Apvienotā Karaliste noraidīja jebkādu šādu lēmumu, kas nozīmē, ka pārejas periods automātiski beigsies 2020. gada 31. decembrī.

⁴ Izņemot Izstāšanās līguma 138. pantā un politiskajā deklarācijā (*Peace Plus*) minētās.

⁵ Viņas Majestātes valdība "The Future Relationship with the Union: The UK's Approach to Negotiations" ("Turpmākās attiecības ar Savienību: Apvienotās Karalistes pieeja sarunām"), 2020. gada 27. februāris.

Attiecībā uz sarunām par jaunu partnerību ar Apvienoto Karalisti, ārkārtējā situācija, ko radīja koronavīrusa pandēmija, nozīmēja to, ka, izņemot pirmo sarunu kārtu, trīs turpmākās sarunu kārtas bija jārīko kā videokonferences. Tā paša iemesla dēļ laikposms starp pirmo un otro sarunu kārtu bija ilgāks, nekā sākotnēji paredzēts.

Līdz šim sarunās nav gūti lieli panākumi. Vasaras laikā sarunas bija intensīvākas, kopš 2020. gada 29. jūnija sarunu kārtas un / vai specializētas sanāksmes ir paredzētas katru nedēļu.

Komisija turpinās sarunas, pamatojoties uz pilnvarojumu, ko 2020. gada februārī tai deva Padome un atbalstīja Eiropas Parlaments. Atbilstoši šim pilnvarojumam Komisijas dienesti publicēja sīki izstrādātu juridiskā teksta projektu⁶. Mūsu mērķis ir līdz 2020. gada beigām vienoties par vērienīgu partnerību, kas aptvers visas jomas, kuras ar Apvienoto Karalisti saskaņotas politiskajā deklarācijā⁷. Minēto deklarāciju 2019. gada 17. oktobrī apstiprināja visi ES vadītāji un premjerministrs Džonsons.

Taču, pat ja līdz 2020. gada beigām Eiropas Savienība un Apvienotā Karaliste panāktu vienošanos par vērienīgu partnerību, kas aptvertu visas politiskajā deklarācijā minētās jomas, ar šādu nolīgumu izveidotu attiecības, kuras būtiski atšķirtos no Apvienotās Karalistes dalības ES vienotajā tirgū⁸, muitas savienībā un PVN un akcīzes nodokļa zonā.

Tas, ka pēc pārejas perioda beigām Apvienotā Karaliste vairs nepiedalīsies Savienības politikā, neizbēgami radīs jaunus šķēršļus preču un pakalpojumu tirdzniecībai un pārrobežu mobilitātei un apmaiņai. Tas notiks abos virzienos, proti, no Apvienotās Karalistes uz Savienību, kā arī no Savienības uz Apvienoto Karalisti. Tas skars abu pušu publisko pārvaldi, uzņēmumus, iedzīvotājus un ieinteresētās personas, tādēļ šim brīdim ir jāsapatavojas.

Izvēles, kuras Apvienotās Karalistes valdība ir izdarījusi attiecībā uz turpmāko partnerību, un lēmums nepagarināt pārejas periodu nozīmē to, ka šie neizbēgamie traucējumi iestāsies no 2021. gada 1. janvāra un ka tie rada risku palielināt spiedienu, ko uzņēmumi jau izjūt Covid-19 uzliesmojuma dēļ.

Ir svarīgi, lai visas ieinteresētās personas to apzinātos un nodrošinātu savu sagatavotību šīm plašajām un tālejošajām izmaiņām, kuras būs *jebkura scenārija gadījumā* – neatkarīgi no Eiropas Savienības un Apvienotās Karalistes sarunu iznākuma. Te nav vietas bezrūpībai vai

⁶ Nolīguma par jaunu partnerību starp Eiropas Savienību un Apvienoto Karalisti teksta projekts, publicēts 2020. gada 17. martā, skatīt: https://ec.europa.eu/info/publications/draft-text-agreement-new-partnership-united-kingdom_en

⁷ Politiskās deklarācijas, kurā izklāstīts Eiropas Savienības un Apvienotās Karalistes turpmāko attiecību satvars, pārskatītais teksts, par kuru sarunu vedēju līmenī panākta vienošanās 2019. gada 17. oktobrī (OV C 34, 2020. gada 31. janvāris, 1. lpp.).

⁸ Konkrētāk, brīvās tirdzniecības nolīgumā netiek ietverti tādi iekšējā tirgus principi (preču un pakalpojumu jomā) kā savstarpēja atzišana, izcelsmes valsts princips un saskaņošana. Brīvās tirdzniecības nolīgums neatceļ nedz muitas formalitātes un kontroles (tostarp attiecībā uz preču un to izejvielu izcelsmi), nedz arī importa un eksporta aizliegumus un ierobežojumus.

sagatavotības un pielāgošanās pasākumu atlikšanai cerībā, ka nolīgums nodrošinās nepārtrauktību, jo daudzas izmaiņas būs neizbēgamas.

Šajā paziņojumā nekādā veidā nav mēģināts pāragri spriest par sarunu rezultātiem vai pārbaudīt to, kāda varētu būt iespējamā ietekme, ja puses nevienosies par turpmāku partnerību. Paziņojuma mērķis ir uzsvērt galvenās jomas, kurās būs neizbēgamas izmaiņas, un sekmēt iedzīvotāju, publiskās pārvaldes iestāžu un visu citu ieinteresēto personu sagatavotību šiem neizbēgamajiem traucējumiem un priekšdarbu veikšanu.

It īpaši uzņēmumiem būtu jāapsver iespēja pārskatīt savus esošos sagatavotības plānus. Lai gan tie tika izstrādāti, ņemot vērā risku, ka Apvienotās Karalistes izstāšanās no Savienības notiks bez Izstāšanās līguma – šis scenārijs neīstenojās –, daļa no šā darba joprojām būs ļoti svarīga izmaiņām, kuras iestāsies pārejas perioda beigās.

Paturot to prātā, Komisija arī pārskata visus 102 paziņojumus ieinteresētajām personām, kuri tika publicēti izstāšanās sarunu posmā, un lielākā daļa šo paziņojumu būs svarīga arī pārejas perioda beigās. Lai atspoguļotu izmaiņas, kas iestāsies pārejas perioda beigās, līdz šim ir atjaunināts 51 paziņojums, un drīzumā tiks publicēti nākamie atjauninājumi. Saraksts ir atrodams šā paziņojuma I pielikumā.

II. IZMAIŅAS BŪS JEBKURA SCENĀRIJA GADĪJUMĀ

Šajā iedaļā sniegts pārskats par galvenajām to izmaiņu jomām, kuras pēc pārejas perioda beigām notiks **jebkurā gadījumā**, neatkarīgi no tā, vai būs noslēgts nolīgums starp Eiropas Savienību un Apvienoto Karalisti par turpmāko partnerību.

Šeit aprakstītās izmaiņas automātiski izrietēs no apstākļa, ka 2021. gada 1. janvārī beigsies pārejas periods, kas ļauj Apvienotajai Karalistei uz laiku piedalīties ES vienotajā tirgū un muitas savienībā, tādējādi pārtraucot personu brīvu pārvietošanos un preču un pakalpojumu brīvu apriti. Izstāšanās no vienotā tirgus un muitas savienības radīs papildu šķēršļus tirdzniecībai un cilvēku pārobežu mobilitātei, un būs vajadzīgi pielāgojumi gan no Savienības, gan Apvienotās Karalistes puses. Izstājoties no Savienības, Apvienotā Karaliste automātiski un ar likuma spēku izstājas no visiem Savienības starptautiskajiem nolīgumiem.

Publiskajām pārvaldes iestādēm, uzņēmumiem un iedzīvotājiem Savienībā ir steidzami jāveic visi vajadzīgie sagatavotības pasākumi, ja tas vēl nav izdarīts, lai sagatavotos šīm izmaiņām ar mērķi pēc iespējas samazināt traucējumu radītās izmaksas.

A. Preču tirdzniecība⁹

Turpmākajās apakšiedaļās aprakstītās izmaiņas neattieksies uz tirdzniecību starp ES un Ziemeļīriju, jo tai no pārejas perioda beigām kopā ar jebkuru turpmākas partnerības nolīgumu¹⁰ piemēros Protokolu par Īriju un Ziemeļīriju, kas ir Izstāšanās līguma neatņemama daļa.

Saskaņā ar minēto protokolu Savienības noteikumus attiecībā uz precēm (tostarp fiskālos noteikumus, t. i., par netiešajiem nodokļiem un ar nodokļiem nesaistītus noteikumus) un Savienības Muitas kodeksu arī turpmāk piemēros Ziemeļīrijai (papildu informācijai skatīt tekstlogu III daļā).

A.1. Muitas formalitātes, pārbaudes un kontroles

Pārejas periodā Apvienotā Karaliste piedalās ES vienotajā tirgū un muitas savienībā. Tādēļ pašlaik nav muitas formalitāšu precēm, ko pārvieto starp Apvienoto Karalisti un Savienību.

No 2021. gada 1. janvāra Apvienotā Karaliste vairs nepiedalīsies ES muitas savienībā. Tādēļ saskaņā ar Savienības tiesību aktiem nepieciešamās muitas formalitātes tiks piemērotas visām precēm, ko ievedīs Savienības muitas teritorijā no Apvienotās Karalistes vai ko izvedīs no minētās muitas teritorijas uz Apvienoto Karalisti.

Tas notiks pat tad, ja, īstenojot sadarbību muitas un regulatīvajā jomā, ar Apvienoto Karalisti tiks izveidota vērienīga brīvās tirdzniecības zona, kurā noteiktas nulles tarifa kvotas precēm.

No ES puses muitas dienesti, pamatojoties uz Savienības Muitas kodeksu, veiks pārbaudes atbilstoši kopīgajai sistēmai, kas balstīta uz riskiem, kuru attiecībā ar trešām valstīs piemēro jebkurai citai Savienības ārējai robežai attiecībā uz preču apriti. Šīs pārbaudes visticamāk palielinās administratīvo slogu uzņēmumiem un pagarinās piegādes termiņus piegāžu loģistikas ķēdēs.

No 2021. gada 1. janvāra ES uzņēmumiem, kuri vēlēties importēt no Apvienotās Karalistes vai eksportēt uz to, būs jānodrošina, ka viņiem muitas formalitāšu kārtošana ir uzņēmēju reģistrācijas un identifikācijas (*EORI*) numurs¹¹. Turklāt Apvienotās Karalistes izsniegtie *EORI* numuri Savienībā vairs nebūs derīgi. Uzņēmumiem, kuri iedibināti Apvienotajā Karalistē un vēlas importēt Savienībā, būs jāsaņem ES *EORI* numurs vai attiecīgā gadījumā jāieceļ muitas pārstāvis Savienībā. Turklāt no 2021. gada 1. janvāra atzītā uzņēmēja atļauja vai citas

⁹ Izstāšanās līgumā noteikts, ka preces, kas likumīgi laistas tirgū līdz pārejas perioda beigām, var turpināt darīt pieejamas Savienības vai Apvienotās Karalistes tirgū, līdz tās nonāk pie galalietotāja, un nav nepieciešama atkārtota sertifikācija, atkārtota marķēšana vai ražojuma pārveidojumi.

¹⁰ Ar nosacījumu, ka četrus gadus pēc pārejas perioda beigām ir pieņemts Ziemeļīrijas Asamblejas lēmums par piekrišanu turpināt protokola piemērošanu.

¹¹ *EORI* numuri ir identifikācijas numuri, kuri visiem uzņēmumiem un fiziskām personām, kas vēlas tirgoties ārpus ES, ir jāizmanto identifikācijai visās muitas procedūrās un formalitātēs, un vispārīgāk – apmainoties ar informāciju ar muitas administrāciju.

atļaujas, ko izdevusi Apvienotā Karaliste, Savienībā vairs nebūs derīgas. Ja ekonomikas dalībnieki/uzņēmēji vēlas saņemt ES atļaujas, viņiem tās jāpieprasa kādā ES dalībvalstī.

Ieteikumi uzņēmumiem un dalībvalstu pārvaldes iestādēm

ES uzņēmumiem pašiem ir jāiepazīstas ar darījumdarbības veikšanas formalitātēm un procedūrām ar Apvienoto Karalisti kā trešo valsti no 2021. gada 1. janvāra. Viņiem būtu jāņem vērā arī palielinātie administratīvie pienākumi un iespējami garākie termiņi, kas izriet no šīm formalitātēm un procedūrām. Tas varētu radīt būtiskas izmaiņas esošo piegādes ķēžu organizācijā. Uzņēmumi ir atbildīgi par nepieciešamo darbību izvērtēšanu, ņemot vērā šīs izmaiņas un viņu individuālo situāciju.

ES dalībvalstu pārvaldes iestādes ir sagatavojušas galvenās robežšķērsošanas vietas un izstrādājušas risinājumus, lai nodrošinātu Savienības Muitas kodeksa piemērošanu šajā kontekstā. Kur tas nepieciešams, tām būtu jāturpina īstenot un pilnveidot minētās iespējas un jāturpina to centieni palielināt uzņēmumu informētību, it īpaši vēršoties pie maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU)¹².

A.2. Muitas un nodokļu noteikumi preču importam un eksportam (tarifi, PVN, akcīze)

Pārejas periodā Apvienotā Karaliste piedalās ES vienotajā tirgū un muitas savienībā un ietilpst ES PVN un akcīzes nodokļa teritorijā.

Tādēļ precēm, kas tiek tirgotas starp Eiropas Savienību un Apvienoto Karalisti, nepiemēro tarifus vai kvotas un nav nepieciešams pierādīt tirgoto preču izcelsmi.

Turklāt nodokļu nolūkiem piemērojamais režīms (PVN, akcīzes nodoklis) ir režīms, ko piemēro Savienības iekšējai tirdzniecībai, un tas nozīmē, ka nav nepieciešamas atbilstošas pārbaudes pie robežām starp Apvienoto Karalisti un Savienību.

No 2021. gada 1. janvāra tirgoto preču izcelsmes statuss būs jāpierāda, lai tām varētu piemērot preferenciālu režīmu atbilstoši iespējamam turpmākam ES un Apvienotās Karalistes nolīgumam. Precēm, kuras neatbilst izcelsmes prasībām, būs uzliekami muitas nodokļi pat tad, ja būs noslēgts ES un Apvienotās Karalistes tirdzniecības nolīgums par nulles tarifa kvotām. Tas ietekmēs arī tirdzniecību starp ES un tās preferenciālajiem partneriem, jo Apvienotās Karalistes komponenti (gan materiāli, gan pārstrādes darbības) būs uzskatāmi par “nenoteiktas izcelsmes” komponentiem saskaņā ar Savienības preferenciālo tirdzniecības režīmu to preču preferenciālās izcelsmes noteikšanai, kurās ir šāds Apvienotās Karalistes komponents. Praksē tas nozīmē, ka ES eksportētājiem būs nepieciešams pārskatīt savas piegādes ķēdes. Viņiem var nākties pārvietot ražošanu vai mainīt konkrētu komponentu piegādātājus, lai varētu arī turpmāk izmantot Savienības preferenciālās tirdzniecības režīmus,

¹² Izstāšanās posmā Komisija un valstu muitas dienesti jau ir darījuši pieejamus daudzus sīki izstrādātus informatīvus paziņojumus par to, kā darbosies jaunās muitas robežas starp Savienību un Apvienoto Karalisti.

kuri ir spēkā ar esošajiem Savienības preferenciāliem partneriem. Savienības importētājiem, kuri pieprasa preferenciālu režīmu ES, pēc pārejas perioda beigām arī būs jānodrošina, ka trešās valsts eksportētājs var pierādīt preču atbilstību preferenciālās izcelsmes prasībām. Tāpat būtu jāatzīmē: lai preces saglabātu savu preferenciālas izcelsmes statusu, tām – ja tās šķērso Apvienotās Karalistes teritoriju vai tiek tur pārkrautas –, būs jāatbilst noteikumiem saistībā ar tiešo pārvadājumu / nepārveidošanas noteikumiem, kuri ietverti ES preferenciālas tirdzniecības nolīgumos.

Turklāt, importējot preces, kuras no Apvienotās Karalistes ievestas Eiropas Savienības PVN teritorijā, pievienotās vērtības nodoklis (PVN) būs jāmaksā pēc likmes, ko piemēro tādu pašu preču piegādēm Savienībā. Preces, kuras no Savienības eksportēs uz Apvienoto Karalisti, atbrīvos no PVN, ja tās ir nosūtītas vai transportētas uz Apvienoto Karalisti, – tāpat kā jebkura cita galamērķa ārpus Eiropas Savienības gadījumā. Šādos gadījumos eksportēto preču piegādātājam jāspēj pierādīt, ka preces ir izvestas no Savienības.

Tāpat kā jebkādam importam no trešām valstīm Savienībā, importējot Savienībā akcīzes preces (alkoholiskos dzērienus, tabakas izstrādājumus utt.), tām uzliks akcīzes nodokli, kas būs jāmaksā, preces laižot tirgū. Turpmāk importam no Apvienotās Karalistes varētu piemērot arī antidempinga, kompensācijas vai aizsardzības pasākumus Eiropas Savienības tirdzniecības aizsardzības politikas ietvaros.

Ieteikumi uzņēmumiem un dalībvalstu pārvaldes iestādēm

Lai tirgotājiem būtu tiesības uz preferenciālu režīmu atbilstoši iespējamam turpmākam ES un Apvienotās Karalistes nolīgumam, viņiem būs jāspēj pierādīt tirgoto preču izcelsmes statuss. Preces, kas neatbilst izcelsmes prasībām, nevarēs izmantot minētos preferenciālās tirdzniecības režīmus.

ES uzņēmumiem arī vajadzētu būt gataviem sākt jebkādos Apvienotās Karalistes komponentus (materiālus un pārstrādes darbības) uzskatīt par “nenoteiktas izcelsmes” komponentiem atbilstoši tirdzniecības [noteikumiem], kuri ir spēkā ar esošajām Savienības preferenciālās tirdzniecības valstīm, lai uzņēmumi būtu droši, ka pēc pārejas perioda beigām viņu eksports jebkurā gadījumā var turpināt izmantot preferenciālo režīmu, kas piešķirts Savienības brīvās tirdzniecības nolīgumos¹³. Apvienotās Karalistes komponenti, kas iekļauti tādās trešās valstīs iegādātās precēs, ar kurām Savienībai ir preferenciālas tirdzniecības režīms, un kas importēti Savienībā, arī tiks uzskatīti par “nenoteiktas izcelsmes” komponentiem. Turpmāk Apvienotā Karaliste būs trešā valsts tiešo pārvadājumu / nepārveidošanas noteikumu nolūkiem, un uzņēmumiem būtu attiecīgi jāpielāgo sava loģistika.

¹³ Attiecīgi būs jāpielāgo piegādātāja deklarācijas, tai skaitā ilgtermiņa piegādātāja deklarācijas.

Turklāt ES uzņēmumiem būtu jāiepazīstas ar attiecīgajām PVN procedūrām un jāsagatavojas to piemērošanai. Attiecīgos gadījumos viņiem būtu jāņem vērā palielinātie administratīvie pienākumi un iespējamās kavēšanās. Tas varētu radīt būtiskas izmaiņas esošo piegādes ķēžu un uzskaites procesu organizācijā.

ES dalībvalstu pārvaldes iestādēm būtu jāsagatavojas papildu slodzei, ko rada šīs izmaiņas gan personāla, gan apmācības ziņā, un tām būtu jāuzlabo informēšana, it īpaši mazo un vidējo uzņēmumu informēšana.

A.3. Sertifikāti un atļaujas produktiem, uzņēmējdarbības prasības, etiķetēšana un marķēšana

Pārejas periodā Apvienotā Karaliste piedalās ES vienotajā tirgū, tai skaitā vienotajā preču tirgū. Starp Eiropas Savienību un Apvienoto Karalisti preces var brīvi tirgot, tās nepārbaudot, jo pastāv vienots Savienības tiesiskais regulējums preču laišanai tirgū, tai skaitā harmonizēti tehniskie noteikumi, drošības un vides standarti un savstarpēja atzišana. ES iestādes un struktūras, piemēram, ES aģentūras, pārbauda, lai šis regulējums darbotos labi.

No 2021. gada 1. janvāra Savienība un Apvienotā Karaliste būs divas atsevišķas regulatīvās un tiesiskās telpas.

Tas nozīmē, ka visiem izstrādājumiem, kurus eksportē no Savienības uz Apvienoto Karalisti, būs jāatbilst Apvienotās Karalistes noteikumiem un standartiem un tos pakļaus visām piemērojamajām un regulējumā paredzētajām atbilstības pārbaudēm un importa kontrolei. Līdzīgi visiem izstrādājumiem, kurus importē no Apvienotās Karalistes uz Savienību, būs jāatbilst Savienības noteikumiem un standartiem un tos pakļaus visām piemērojamajām un regulējumā paredzētajām atbilstības pārbaudēm un importa kontrolei drošības, veselības un citiem sabiedriskās kārtības nolūkiem.

ES uzņēmumi, kuri pašlaik izplata izstrādājumus no Apvienotās Karalistes, kļūs par to izstrādājumu eksportētājiem vai importētājiem, kurus tie laiž Savienības tirgū. Tas nozīmē, ka viņiem būs jāpilda eksportētāja vai importētāja pienākumi saskaņā ar piemērojamajiem Savienības noteikumiem.

Attiecībā uz izstrādājumu atļaušanu un sertificēšanu, Savienība:

- Apvienotās Karalistes iestāžu vai Apvienotajā Karalistē iedibinātu struktūru izsniegti sertifikāti vai atļaujas vairs nebūs derīgi izstrādājumu laišanai Savienības tirgū. Tas nozīmē, piemēram, ka transportlīdzekļi ar Apvienotajā Karalistē izdotu tipa apstiprinājumu vairs nevar laist Savienības tirgū. Ja Savienības tiesību aktos noteikts, ka nepieciešama ES paziņotās struktūras veikta sertificēšana, piemēram, dažu medicīnisko ierīču, iekārtu, individuālo aizsardzības līdzekļu vai būvizstrādājumu gadījumā, Apvienotajā Karalistē iedibinātu struktūru sertificētus izstrādājumus vairs nedrīkstēs laist Savienības tirgū.

- Ja Savienības tiesību aktos noteikts, ka izstrādājumi jāreģistrē datubāzēs, to var veikt importētājs Savienībā vai Apvienotās Karalistes ražotāja pilnvarots pārstāvis¹⁴.
- Ja Savienības tiesību aktos noteikta prasība, ka konkrētiem ekonomikas dalībniekiem vai citām fiziskām vai juridiskām personām (piemēram, trešo valstu ražotāju pilnvarotiem pārstāvjiem vai par regulatīvo atbilstību atbildīgām personām) ir jāveic uzņēmējdarbība Savienībā, tad uzņēmējdarbības veikšana Apvienotajā Karalistē vairs netiks atzīta Savienībā. Tas nozīmē, ka būs nepieciešama pilnvarotā pārstāvja / atbildīgās personas pārvietošana no Apvienotās Karalistes uz Savienību vai būs jāieceļ jauns pilnvarotais pārstāvis / atbildīgā persona, kas veic uzņēmējdarbību Eiropas Savienībā.
- To Savienības tirgū laisto preču marķēšana vai etiķetēšana, kuras saistītas ar struktūrām vai personām, kas veic uzņēmējdarbību Apvienotajā Karalistē, vairs neatbildīs Savienības marķēšanas prasībām.

Visbeidzot, Savienības noteikumi, ar kuriem aizliedz vai ierobežo konkrētu preču importu / eksportu¹⁵ tādiem sabiedriskās kārtības nolūkiem kā veselības aizsardzība, drošība un vide, tiks piemēroti tirdzniecībā ar Apvienoto Karalisti tāpat kā jebkuras trešās valsts gadījumā.

<i>Nozaru atbilstības piemēri</i>	
<i>Ķīmiskie produkti</i> No 2021. gada 1. janvāra Savienības noteikumus par ķīmisko produktu reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH)¹⁶ vairs nepiemēros Apvienotajā Karalistē. Reģistrācijas, kuru turētāji ir ražotāji un izgatavotāji, kas veic uzņēmējdarbību Apvienotajā Karalistē, vairs nebūs derīgas Eiropas Savienībā. Šiem ražotājiem / izgatavotājiem būs jānodrošina, ka viņu izmantotās vielas ir reģistrētas pie ražotāja vai importētāja Eiropas Savienībā, vai par vielas reģistrētāju jāieceļ vienīgais pārstāvis Eiropas Savienībā. Pakārtotajiem lietotājiem būs jāpārbauda,	<i>Veselības aprūpes produkti (medicīniskās ierīces un cilvēkiem paredzētās un veterinārās zāles)</i> No 2021. gada 1. janvāra Apvienotā Karaliste izstāsies no Savienības regulējošās sistēmas attiecībā uz zālēm un medicīniskajām ierīcēm. Tā rezultātā: • visiem tirdzniecības atļauju turētājiem būs jāveic uzņēmējdarbība Eiropas Savienībā; • testēšanas un partiju izlaides vietām būs jāatrodas Eiropas Savienībā; • par farmakovigilanci un partiju izlaidi (tai skaitā pētamo zāļu) atbildīgajām kvalificētajām personām būs jāveic

¹⁴ Piemēram, Eiropas ražojumu energomarkējuma datubāzē (EPREL).

¹⁵ Piemēram, atkritumi, šaujamieroči, divējāda lietojuma preces, apdraudēto sugu īpatņi un konkrētas bīstamas ķīmiskas vielas.

¹⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1907/2006 (2006. gada 18. decembris), kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH), un ar kuru izveido Eiropas Ķīmikāliju aģentūru (OV L 396, 30.12.2006., 1. lpp.).

vai viņu izmantotās vielas ir reģistrējis reģistrētājs, kas veic uzņēmējdarbību Eiropas Savienībā. Ja tas tā nav, viņiem būtu jādara turpmāk minētais: • attiecīgi jāpielāgo sava piegādes ķēde (t. i., jāidentificē alternatīvs piegādātājs); • jāpārbauda, vai Apvienotās Karalistes reģistrētājs, ar ko viņi sadarbojas, plāno iecelt vienīgo pārstāvi Eiropas Savienībā; vai • jāreģistrē viela kā importētājam.	uzņēmējdarbība Eiropas Savienībā; • visiem klīniskajiem izmēģinājumiem, kuri atļauti Savienībā, būs nepieciešams sponsors vai juridiskais pārstāvis, kas veic uzņēmējdarbību Eiropas Savienībā; • informācijas sniegšanā un etiķetēšanā būs jāievēro Savienības prasības, tai skaitā attiecībā uz zāļu līdzmarķēšanu saskaņā ar Apvienotajā Karalistē piešķirtās tirdzniecības atļaujas noteikumiem; • medicīnisko ierīču sertifikācija būs jāveic paziņotām struktūrām, kas veic uzņēmējdarbību Eiropas Savienībā.
---	--

Ieteikumi uzņēmumiem un dalībvalstu pārvaldes iestādēm

ES uzņēmumiem, kas laiž preces Apvienotās Karalistes tirgū, būs jānodrošina, ka viņi no 2021. gada 1. janvāra atbilst visiem attiecīgajiem Apvienotās Karalistes noteikumiem.

Attiecībā uz atļauju piešķiršanas un sertifikācijas procesiem, lai arī sagatavošanas pasākumus būtu vajadzējis veikt jau 2019. gadā, ES uzņēmumiem pirms 2021. gada 1. janvāra būtu vēlreiz jāpārbauda to atbilstība.

ES dalībvalstu pārvaldes iestādēm būtu jāuzlabo informēšana, it īpaši mazo un vidējo uzņēmumu informēšana.

B. Pakalpojumu tirdzniecība

Pārejas periodā Apvienotā Karaliste piedalās ES vienotajā tirgū, tai skaitā vienotajā pakalpojumu tirgū. Tādēļ Apvienotās Karalistes uzņēmumi izmanto brīvību veikt uzņēmējdarbību un iespēju sniegt pakalpojumus jebkurā ES dalībvalstī. Tie izmanto vienotu regulatīvo un uzraudzības vidi, kas reglamentē iespējamās pasākumus, kurus varētu pieņemt valsts iestādes. Šī vide arī ļauj pakalpojumu sniedzējiem izmantot progresīvu sistēmu profesionālo kvalifikāciju atzīšanai.

Turklāt dažās Savienības līmenī reglamentētās jomās pārrobežu apmaiņā ar pakalpojumiem izmanto izcelsmes valsts pieeju vai “pases” koncepciju, kas paredz to, ka vienas dalībvalsts atbilstoši Savienības noteikumiem izsniegtā atļauja ir pietiekama piekļuvei visam ES vienotajam tirgum – tas iespējams standartu, tehnisko noteikumu un regulatīvās un uzraudzības sistēmas saskaņošanas dēļ. Šie principi ir atsevišķu pakalpojumu starp ES valstīm brīvas aprites pamatā, piemēram, finanšu, audiovizuālajā vai transporta jomā.

No 2021. gada 1. janvāra brīvību veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanas brīvību, kā noteikts Savienības Līgumos, vairs nevarēs izmantot Apvienotās Karalistes fiziskas

personas un uzņēmumi, kas darbojas Eiropas Savienībā, vai ES fiziskas personas un uzņēmumi, kuri darbojas Apvienotajā Karalistē.

Atļaujas, ko Apvienotās Karalistes pārvaldes iestādes piešķirušas saskaņā ar ES vienotā tirgus regulējumu, no 2021. gada 1. janvāra Savienībā vairs nebūs derīgas. Tas ir īpaši svarīgi tādās jomās kā finanšu pakalpojumi, transports, audiovizuālie plašsaziņas līdzekļi un energopakalpojumi.

Lai piekļūtu Savienības tirgum, Apvienotās Karalistes pakalpojumu sniedzējiem un profesionāļiem, kuri veic uzņēmējdarbību Apvienotajā Karalistē, būs jāpierāda atbilstība visiem noteikumiem, procedūrām un / vai jābūt atļaujām, kas ir nosacījums, lai ārvalstu valstspiederīgie un / vai uzņēmumi, kuri veic uzņēmējdarbību ārpus Savienības, sniegtu pakalpojumus Eiropas Savienībā¹⁷. Minētās prasības var būt noteiktas Savienības tiesību aktos vai – biežāk – valstu režīmos, bet uz tām attieksies saistības, ko Eiropas Savienība uzņēmusies saskaņā ar Pasaules Tirdzniecības organizācijas Vispārējo vienošanos par pakalpojumu tirdzniecību, kā arī saskaņā ar turpmāko attiecību nolīgumu ar Apvienoto Karalisti.

Līdzīgi ES pakalpojumu sniedzējiem un profesionāļiem, kas veic uzņēmējdarbību Savienībā un darbojas Apvienotajā Karalistē, būs jāpierāda atbilstība visiem attiecīgajiem Apvienotās Karalistes noteikumiem.

B.1. Finanšu pakalpojumi

Pārejas periodā Apvienotā Karaliste piedalās ES vienotajā tirgū, tai skaitā vienotajā finanšu pakalpojumu tirgū. Tādēļ pašlaik finanšu pakalpojumus Eiropas Savienībā no Apvienotās Karalistes var sniegt ar vienu Apvienotās Karalistes iestāžu izsniegtu atļauju jeb “pasi” katrai atsevišķai finanšu pakalpojumu jomai. Savienības operatori var izmantot savas piederības valsts izsniegtās atļaujas finanšu pakalpojumu sniegšanai Apvienotajā Karalistē un tās teritorijā.

No 2021. gada 1. janvāra atļaujas finanšu pakalpojumu sniegšanai no Apvienotās Karalistes visā ES vairs nebūs spēkā. Finanšu pakalpojumu sniegšana ES no Apvienotās Karalistes būs iespējama, ievērojot attiecīgos noteikumus, kas konkrētā dalībvalstī ir spēkā attiecībā uz trešām valstīm. Savienības uzņēmumiem, bankām vai ieguldītājiem, kuri pašlaik ir atkarīgi no šiem pakalpojumiem, ir jāapzinās šīs izmaiņas un attiecīgi jāsagatavojas. ES finanšu pakalpojumu sniedzējiem, kas veic darbības Apvienotajā Karalistē, arī būtu jāsagatavojas ievērot visus attiecīgos Apvienotās Karalistes noteikumus.

Atbilstoši līdzvērtības sistēmām, kas noteiktas konkrētos Savienības tiesību aktos, Eiropas Savienībai ir iespēja atvieglot konkrētas savstarpējas darbības starp Savienības un

¹⁷ Ieskaitot imigrāciju un attiecīgos gadījumos vīzas prasību.

Apvienotās Karalistes finanšu sistēmām, atzīstot, ka attiecīgie Apvienotās Karalistes regulatīvie un uzraudzības režīmi ir līdzvērtīgi atbilstošajiem Savienības tiesību aktiem un prasībām. Tikai neliela daļa no šiem līdzvērtības noteikumiem ļauj trešo valstu sabiedrībām sniegt savus pakalpojumus klientiem ES. Piemēri ietver tādas jomas kā centrālie vērtspapīru depozitāriji un centrālo darījumu partneri (CDP). Īpaši attiecībā uz ieguldījumu sabiedrībām 2021. gada vidū stāsies spēkā jauna, uzlabota līdzvērtības sistēma. Lielākajā daļā jomu, piemēram, apdrošināšana, komercbanku aizdevumi vai noguldījumi tajās, līdzvērtības princips neļauj trešo valstu sabiedrībām sniegt pakalpojumu ES, bet un nosaka atvieglojumus ES sabiedrībām attiecībā piesardzības vai ziņošanas pienākumiem.

Savienības lēmumi par līdzvērtību nedublē vienotā tirgus priekšrocības Apvienotajai Karalistei, jo ES vienotā tirgus ekosistēmas pienākumi un aizsardzības pasākumi Apvienotajā Karalistē vairs nebūs spēkā. Lēmumus par līdzvērtību jebkurā laikā var vienpusēji atsaukt, it īpaši tad, ja trešās valsts regulējums atšķiras un līdzvērtības nosacījumi vairs netiek izpildīti.

Tā kā Savienības līdzvērtības sistēmas ir vienpusējas, ne līdzvērtības novērtējumi, ne iespējamie lēmumi par līdzvērtības noteikšanu nav iekļauti sarunās ar Apvienoto Karalisti. Pašreizējā savstarpējā saikne starp ES un Apvienotās Karalistes tirgiem pieprasa, lai Komisija, novērtējot līdzvērtību, it īpaši ņemtu vērā riskus ES saistībā ar finanšu stabilitāti, tirgus pārredzamību, tirgus integritāti, ieguldītāju aizsardzību un vienlīdzīgiem konkurences noteikumiem. Turklāt Apvienotās Karalistes valdības paustais nodoms pēc pārejas perioda novirzīties no Savienības regulatīvās un uzraudzības sistēmas finanšu pakalpojumu jomā nosaka, ka turpmāk Komisijai jānovērtē Apvienotās Karalistes līdzvērtība katrā jomā.

Politiskajā deklarācijā par turpmākajām attiecībām¹⁸ apliecināts, ka Eiropas Savienība un Apvienotā Karaliste centīsies pabeigt savus attiecīgos līdzvērtības novērtējumus līdz 2020. gada jūnija beigām¹⁹. Komisija iesniedza Apvienotajai Karalistei anketas par 28 līdzvērtības jomām. Līdz jūnija beigām bija saņemtas tikai 4 aizpildītas anketas. Pamatojoties uz to, Komisija nevarēja pabeigt savu līdzvērtības novērtējumu līdz jūnija beigām. Komisija turpinās novērtējumus, pamatojoties uz turpmākajām atbildēm, ko tā pašlaik saņem. Pēc katras jomas izvērtēšanas var tikt pieņemti lēmumi par līdzvērtību vai par līdzvērtības trūkumu. Komisija pieņems lēmumus, pamatojoties uz visaptverošu novērtējumu, tai skaitā ES interešu novērtējumu.

Vairākās jomās Komisija nav uzsākusi novērtējumu tāpēc, ka jau ir pieņemti lēmumi par līdzvērtību²⁰, vai, piemēram, tāpēc, ka vēl nav pilnībā ieviests ES tiesiskais regulējums.

¹⁸ Skatīt IV iedaļu "Finanšu pakalpojumi" Politiskajā deklarācijā, kurā izklāstīts Eiropas Savienības un Apvienotās Karalistes turpmāko attiecību satvars, pārskatīts teksts, par kuru sarunu vedēju līmenī panākta vienošanās 2019. gada 17. oktobrī (OV C 34, 2020. gada 31. janvāris, 1. lpp.).

¹⁹ COM (2019) 349 final. Komisijas paziņojums par līdzvērtību finanšu pakalpojumu jomā.

²⁰ Jomas, par kurām jau ir pieņemti lēmumi par līdzvērtību:

- Regula (ES) Nr. 648/2012 par ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem, centrālajiem darījumu starpniekiem un darījumu reģistriem (Eiropas tirgus infrastruktūras regula, ETIR) ar grozījumiem, 1. panta 6. punkts – atbrīvojums attiecībā uz centrālajām bankām un publiskām vienībām;

Attiecībā uz pēdējām minētajām jomām²¹ Komisija īstermiņā vai vidējā termiņā nepieņems lēmumu par līdzvērtību.

Pamatojoties uz analīzi, kas veikta kopā ar Eiropas Centrālo banku, Vienotā noregulējuma valdi un Eiropas uzraudzības iestādēm, un uz finanšu pakalpojumu sabiedrību veiktajiem sagatavošanas darbiem, Komisija ir identificējusi tikai vienu jomu, kas var radīt finanšu stabilitātes riskus, proti, atvasinājumu centrālo darījumu partneri (CDP). Tādēļ īstermiņā un nolūkā novērst iespējamus riskus finanšu stabilitātei, Komisija apsver iespēju attiecībā uz Apvienoto Karalisti šajā jomā pieņemt laika ziņā ierobežotu lēmumu par līdzvērtību.

Šāds laika ziņā ierobežots lēmums ļautu ES reģistrētiem CDP turpināt attīstīt savu kapacitāti attiecīgo tirdzniecības darījumu tīrvērtē īstermiņā un vidējā termiņā un ES tīrvērtēs dalībniekiem pieņemt un īstenot nepieciešamos pasākumus, tai skaitā samazināt viņu sistēmisko pakļautību Apvienotās Karalistes tirgus infrastruktūrai.

Lai uzlabotu Savienībai sistēmiski nozīmīgu tīrvērtes darbību uzraudzību un regulējumu, ES pašlaik īsteno ETIR 2.2. Komisija pieņem īstenošanas pasākumus, ar kuriem noteiks trešo valstu CDP sistēmiskā riska pakāpi, un nepieciešamos pasākumus šādu CDP uzraudzības pastiprināšanai, kā arī apsver iespējamo vajadzību veikt turpmākus pasākumus minēto risku mazināšanai.

Ieteikumi uzņēmumiem un dalībvalstu pārvaldes iestādēm

- Regula (ES) 2015/2365 par vērtspapīru finansēšanas darījumu un atkalizmantošanas pārredzamību (*SFTR*), 2. panta 4. punkts – atbrīvojums attiecībā uz centrālajām bankām;
- Regula (ES) Nr. 600/2014 par finanšu instrumentu tirgiem (*FITR*), 1. panta 9. punkts – atbrīvojums attiecībā uz centrālajām bankām;
- Regula (ES) Nr. 596/2014 par tirgus ļaunprātīgu izmantošanu (*MAR*, tirgus ļaunprātīgas izmantošanas regula), 6. panta 5. punkts – atbrīvojums attiecībā uz centrālajām bankām un publiskām struktūrām;

²¹ - Direktīva 2004/109/EK - Pārredzamības direktīva - Grāmatvedības standarti, 23. panta 4. punkta [pirmās daļas ii) apakšpunkts] – vispārīgās pārredzamības prasības;

- Direktīva 2006/43/EK, ar ko paredz gada pārskatu un konsolidēto pārskatu obligātās revīzijas (obligātā revīzija), 45. panta 6. punkts – trešās valsts standartu un prasību līdzvērtīgums starptautiskajiem revīzijas standartiem;
- Regula (ES) Nr. 600/2014 par finanšu instrumentu tirgiem (*FITR*), 33. panta 2. punkts – atvasināti instrumenti: tirdzniecības veikšana un pienākums veikt tīrvērti; 38 panta 3. punkts – trešo valstu CDP un tirdzniecības vietu piekļuve; 47. panta 1. punkts – brokeru sabiedrības, kas sniedz ieguldījumu pakalpojumus ES profesionāliem klientiem un atbilstīgiem darījumu partneriem;
- Direktīva 2014/65/ES par finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Direktīvu 2002/92/ES un Direktīvu 2011/61/ES (*FITD 2* – pārstrādāta versija), 25. panta 4. punkta a) apakšpunkts – regulētie tirgi konkrētu finanšu instrumentu vieglākai izplatīšanai ES;
- Regula (ES) Nr. 596/2014 par tirgus ļaunprātīgu izmantošanu (*MAR*, tirgus ļaunprātīgas izmantošanas regula), 6. panta 6. punkts – atbrīvojums attiecībā uz klimata politikas darbībām;
- Regula (ES) Nr. 236/2012 par īso pārdošanu un dažiem kredītriska mijmaiņas darījumu aspektiem (*SSR*), 17. panta 2. punkts – atbrīvojums tirgus uzturētāja darbībām;
- Regula (ES) 2017/1129 (2017. gada 14. jūnijs) par prospektu, kurš jāpublicē, publiski piedāvājot vērtspapīrus vai atļaujot to tirdzniecību regulētā tirgū, un ar ko atceļ Direktīvu 2003/71/EK, 29. panta 3. punkts – prospektu noteikumi.

Apdrošināšanas sabiedrībām, bankām, ieguldījumu sabiedrībām, tirdzniecības vietām un citiem finanšu pakalpojumu sniedzējiem būtu jāpabeidz un jāīsteno savi sagatavošanas pasākumi vēlākais līdz 2020. gada 31. decembrim, lai tie būtu gatavi izmaiņām, kuras notiks jebkura scenārija gadījumā, tostarp, ja viņu jomās Eiropas Savienība vai Apvienotā Karaliste nebūs pieņēmusi lēmumu par līdzvērtību.

Savienības uzņēmumiem, bankām vai ieguldītājiem, kuri pašlaik ir atkarīgi no Apvienotās Karalistes pakalpojumu sniedzējiem, būtu jāapsver šādas situācijas iespējamā ietekme uz viņu darbību, un jāveic visi vajadzīgie pasākumi, lai sagatavotos visiem iespējamajiem scenārijiem. ES finanšu pakalpojumu sniedzējiem, kas veic darbības Apvienotajā Karalistē, arī būtu jāpagatavojas ievērot visus attiecīgos Apvienotās Karalistes noteikumus. Apvienotās Karalistes CDP ES tīrvērtes dalībniekiem un viņu klientiem būtu jāveic aktīvi pasākumi, lai sagatavotos visiem iespējamajiem scenārijiem, tai skaitā samazinātu viņu sistēmisko pakļautību Apvienotās Karalistes tirgus infrastruktūrai.

ES un valstu uzraudzības iestādēm un regulatoriem būs jāturpina dialogs ar ieinteresētajām personām, lai nodrošinātu, ka līdz 2020. gada beigām tiek īstenoti visi vajadzīgie sagatavotības pasākumi.

B.2. Transporta pakalpojumi

Pārejas periodā Apvienotā Karaliste piedalās vienotajā tirgū, tai skaitā vienotajā transporta pakalpojumu tirgū. Tādēļ pašlaik dzelzceļa pakalpojumus, gaisa transporta pakalpojumus un kravu autopārvadājumus visā Eiropas Savienībā var veikt ar vienu licenci, ko izsniegusi viena dalībvalsts. To pārejas perioda laikā izmanto arī ES operatori Apvienotajā Karalistē.

No 2021. gada 1. janvāra Apvienotās Karalistes uzņēmumi vairs nevarēs sniegt transporta pakalpojumus Savienībā vienotā tirgus ietvaros. ES un Apvienotās Karalistes pārvadātāju iespējas un nosacījumi pakalpojumu sniegšanai starp Eiropas Savienību un Apvienoto Karalisti lielā mērā būs atkarīgi no sarunām par turpmākajām ES un Apvienotās Karalistes attiecībām transporta jomā.

Tomēr jebkurā gadījumā **no 2021. gada 1. janvāra** licences, ko Apvienotā Karaliste izsniegusi dzelzceļa uzņēmumiem, vairs nebūs derīgas Eiropas Savienībā, un sertifikāti vai licences, kurus Apvienotās Karaliste izsniegusi vilcienu vadītājiem, vairs nebūs derīgi lokomotīvju un vilcienu vadīšanai ES dzelzceļa sistēmā.

Eiropas Savienības vai Apvienotās Karalistes dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem, kuri sniedz pārrobežu pakalpojumus starp Apvienoto Karalisti un Eiropas Savienību, būs jāievēro gan Eiropas Savienībā, gan Apvienotajā Karalistē piemērojamās juridiskās prasības. Tas attiecas uz dzelzceļa pārvadājumu uzņēmuma licenci un drošības sertifikātu, ritošā sastāva apstiprināšanu un personāla (vilciena vadītāju) apliecībām. Tādēļ ieinteresētajām personām ir jānodrošina, ka tām ir Eiropas Savienībā derīgas licences tiem pārrobežu pakalpojumu posmiem, kuri atrodas Eiropas Savienības teritorijā, un Apvienotajā Karalistē derīgas licences tiem uz pārrobežu pakalpojumu posmiem, kuri atrodas Apvienotajā Karalistē.

Jebkurā gadījumā **no 2021. gada 1. janvāra gaisa pārvadātāji**, kuri ir Apvienotās Karalistes licencētājas iestādes izsniegtas tādas darbības licences turētāji, kura ļauj veikt pasažieru, pasta sūtījumu un / vai kravu komerciālos gaisa pārvadājumus, vairs nevarēs sniegt gaisa transporta pakalpojumus Eiropas Savienības teritorijā.

ES gaisa pārvadātājiem un aviācijas drošības sertifikātu turētājiem būs jānodrošina Savienības prasību izpilde un atbilstība tām, tai skaitā prasību attiecībā uz aviosabiedrības galveno uzņēmējdarbības vietu un ES akciju kontrolpaketi un kontroli tajā un Savienības aviācijas drošības *acquis*.

Visbeidzot, jebkurā gadījumā **no 2021. gada 1. janvāra autopārvadātāji**, kas veic uzņēmējdarbību Apvienotajā Karalistē, vairs nebūs Kopienas licences turētāji. Tādēļ viņi vairs nevarēs izmantot automātiskas piekļuves tiesības vienotajam tirgum, ko ietver šāda licence, proti, ES pārvadātāju tiesības veikt braucienus un pārvadāt preces visā Savienībā.

Piekļuves tiesības, kuras ES pārvadātājiem un Apvienotās Karalistes pārvadātājiem būs otras puses attiecīgajos tirgos, būs atkarīgas no ES un Apvienotās Karalistes sarunu rezultātiem. Ja nebūs nolīguma, ierobežotās kvotas, kas jau tagad ir pieejamas saskaņā ar Eiropas Transporta ministru konferenci (ETMK), būs pieejamas ES pārvadātājiem, lai veiktu braucienus uz Apvienoto Karalisti, un Apvienotās Karalistes pārvadātājiem – lai veiktu braucienus uz ES.

Ieteikumi uzņēmumiem un dalībvalstu pārvaldes iestādēm

Visiem transporta uzņēmumiem, kas darbojas starp Eiropas Savienību un Apvienoto Karalisti, no 2021. gada 1. janvāra ir jānodrošina atbilstība attiecīgi ES un Apvienotās Karalistes sertifikācijas prasībām.

Piekļuves tiesības gaisa pārvadājumiem un autopārvadājumiem starp Savienību un Apvienoto Karalisti lielā mērā būs atkarīgas no sarunu ar Apvienoto Karalisti rezultātiem.

Jebkurā gadījumā pārvadātājus ietekmēs izmaiņas formalitātēs, kas nepieciešamas, šķērsojot Apvienotās Karalistes un ES robežu²². Papildus konkrētās nozares transporta noteikumiem ES dalībvalstu pārvaldes iestādēm būtu jāuzlabo informēšana, it īpaši mazo un vidējo uzņēmumu informēšana par to, kā formalitātes uz robežas turpmāk ietekmēs transporta un loģistikas operatorus, kā arī pasažierus un pārrobežu darba ņēmējus. Tas ietver arī personu robežpārbaudes – tostarp ieceļošanas un uzturēšanās prasību pārbaudi, pasu spieddrušņu un vīzas prasību, ja piemērojama.

²² Izņemot Ziemeļīriju, kura saskaņā ar Protokolu par Īriju un Ziemeļīriju arī turpmāk ievēros Savienības noteikumu nelielu kopumu, lai izvairītos no muitas pārbaudēm un kontroles Īrijas salā.

B.3. Audiovizuālie pakalpojumi

Pārejas periodā Apvienotā Karaliste piedalās audiovizuālo pakalpojumu vienotajā tirgū. Tāpēc pašlaik piemēro izcelsmes valsts principu, saskaņā ar kuru jebkurš pakalpojumu sniedzējs, kas veic uzņēmējdarbību kādā dalībvalstī un atbilst šīs valsts regulatora noteiktajam regulējumam, izmanto uztveršanas brīvības noteikumu, un tas var pārraidīt saturu uz jebkuru citu dalībvalsti, neprasot minētās citas dalībvalsts piekrišanu.

No 2021. gada 1. janvāra uzņēmumi, kas veic uzņēmējdarbību Apvienotajā Karalistē, vairs nevarēs izmantot Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvā norādīto izcelsmes valsts principu.

Tā rezultātā Apvienotajā Karalistē bāzētajiem audiovizuālo mediju pakalpojumu sniedzējiem būs jāievēro visi tās attiecīgās dalībvalsts noteikumi, kurā tie vēlētos sniegt savus pakalpojumus.

Ieteikumi uzņēmumiem un dalībvalstu pārvaldes iestādēm

Audiovizuālo mediju pakalpojumu sniedzējiem, kas veic uzņēmējdarbību Apvienotajā Karalistē un sniedz audiovizuālo mediju pakalpojumus Eiropas Savienībai, būtu jāveic pasākumi, kuri vajadzīgi, lai nodrošinātu atbilstību katras tās valsts tiesību aktiem, kurā tie plāno sniegt pakalpojumus. ES pakalpojumu sniedzējiem, kas vēlas sniegt pakalpojumus Apvienotajā Karalistē, būs jāievēro Apvienotās Karalistes noteikumi.

B.4. Profesionālo kvalifikāciju atzīšana

Pārejas periodā Apvienotā Karaliste piedalās ES vienotajā tirgū, tostarp attiecībā uz brīvību veikt uzņēmējdarbību, personu brīvu pārvietošanos un pakalpojumu brīvu sniegšanu. Tāpēc pašlaik Apvienotās Karalistes valstspiederīgie un ES pilsoņi, kas ir ieguvuši kvalifikāciju Apvienotajā Karalistē, izmanto vienkāršotu – dažos gadījumos automātisku – atzīšanas režīmu, kuru piemēro citās ES valstīs un kurš ļauj tādiem profesionāļiem kā ārsti, medmāsas, zobārsti, farmaceiti, veterinārārsti, juristi, arhitekti vai inženieri pārejas periodā pārvietoties un sniegt pakalpojumus visā Eiropas Savienībā un Apvienotajā Karalistē.

No 2021. gada 1. janvāra uz Apvienoto Karalisti vairs neattieksies Savienības noteikumi par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu, un uz to kvalifikāciju atzīšanu, ko Apvienotās Karalistes valstspiederīgie ieguvuši ES dalībvalstīs, attieksies Apvienotās Karalistes tiesību akti.

Pēc pārejas perioda beigām Apvienotās Karalistes valstspiederīgajiem neatkarīgi no tā, kur viņi ieguvuši kvalifikāciju, un ES pilsoņiem, kas ieguvuši kvalifikāciju Apvienotajā Karalistē, šī

kvalifikācija būs jāatzīst attiecīgajā dalībvalstī, pamatojoties uz minētās valsts noteikumiem attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgajiem un / vai trešo valstu kvalifikācijām²³.

Ieteikumi personām, uzņēmumiem un dalībvalstu pārvaldes iestādēm

Lai sagatavotos pārejas perioda beigām, attiecīgajām personām būtu jācenšas līdz 2021. gada 1. janvārim panākt Apvienotās Karalistes kvalifikācijas atzīšanu Eiropas Savienībā. Pieņemot uzņēmumu lēmumus, būtu jāņem vērā tas, ka no 2021. gada janvāra – pēc pārejas perioda beigām – šāda atzīšana attiecīgajā dalībvalstī notiks, pamatojoties uz šīs valsts noteikumiem attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgajiem un / vai trešo valstu kvalifikācijām.

C. Energētika

Pārejas periodā Apvienotā Karaliste piedalās integrētajā Savienības enerģijas tirgū. Tāpēc ES un Apvienotās Karalistes energoproduktu tirdzniecība, izmantojot elektroenerģijas un gāzes starpsavienotājus, pašlaik tiek pārvaldīta ar īpašu Savienības platformu starpniecību.

No 2021. gada 1. janvāra, neraugoties uz to, ka elektroenerģijas un gāzes starpsavienotājus, protams, joprojām varēs izmantot, Apvienotā Karaliste vairs nepiedalīsies Savienības īpašajās platformās. Tā vietā, lai, izmantojot starpsavienotājus, veiktu tirdzniecību ar Lielbritāniju, tiks izmantoti alternatīvi rezerves risinājumi²⁴. Tiem būtu jāļauj turpināt elektroenerģijas tirdzniecību, lai gan ar zemāku efektivitāti nekā pašlaik vienotajā tirgū.

Ieteikumi uzņēmumiem un dalībvalstu pārvaldes iestādēm

Uzņēmumiem un dalībvalstu pārvaldes iestādēm būtu jāņem vērā, ka no 2021. gada janvāra tirdzniecība ar Lielbritāniju, izmantojot elektroenerģijas starpsavienotājus, netiks pārvaldīta, izmantojot Savienības platformas, un kļūs par trešo valstu enerģijas plūsmām. Attiecīgajām ieinteresētajām personām būtu jāapsver pasākumi, kas vajadzīgi, lai pielāgotos jaunajai regulatīvajai videi.

D. Ceļošana un tūrisms

Personu pārbaudes²⁵

Pārejas periodā uz Apvienotās Karalistes valstspiederīgajiem attiecinā tādus pašus noteikumus kā uz Savienības pilsoņiem. Tādēļ Apvienotās Karalistes valstspiederīgie,

²³ Tomēr personas, uz kurām attiecas Izstāšanās līguma otrā daļa, gūs labumu no ES vienotā tirgus noteikumu piemērošanas attiecībā uz atzīšanas procedūrām, kas turpinās 2020. gada 31. decembrī.

²⁴ Tas neattiecas uz elektroenerģijas starpsavienotājiem starp Ziemeļīriju un Īriju, ņemot vērā to, ka saskaņā ar Izstāšanās līguma 9. pantu Ziemeļīrija turpinās piedalīties integrētajā vienotajā elektroenerģijas tirgū visā Īrijas salā.

²⁵ Šī iedaļa (personu pārbaudes) neattiecas uz ceļojumiem starp Apvienoto Karalisti un Īriju, ņemot vērā to, ka saskaņā ar Protokolu par Īriju un Ziemeļīriju Apvienotā Karaliste un Īrija arī turpmāk var savstarpēji vienoties par kārtību, kas attiecas uz personu pārvietošanos starp to teritorijām ("kopējā ceļošanas telpa"), pilnībā ievērojot fizisko personu tiesības, kuras piešķirtas Savienības tiesībās.

ieceļojot Eiropas Savienībā un Šengenas zonā, pašlaik izmanto priekšrocības, ko sniedz pārvietošanās brīvība.

No 2021. gada 1. janvāra pret Apvienotās Karalistes valstspiederīgajiem, kas ceļo uz Eiropas Savienību un Šengenas zonu, izturēsies kā pret trešo valstu valstspiederīgajiem, un tādēļ pie Šengenas zonas robežas viņus pilnībā pārbaudīs. Tas nozīmē, ka plānotā uzturēšanās ES dalībvalstu teritorijā nedrīkst pārsniegt 90 dienas jebkurā 180 dienu laikposmā, un Apvienotās Karalistes valstspiederīgajiem būs jāizpilda trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanas nosacījumi. Šķērsojot robežu, viņi arī vairs nevarēs izmantot ES / EEZ / Šveices pilsoņiem paredzētās joslas, kas rezervētas personām, kuras izmanto tiesības brīvi pārvietoties.

Vīzas prasības

Pārejas periodā uz Apvienotās Karalistes valstspiederīgajiem attiecinās tāds pašus noteikumus kā uz Savienības pilsoņiem. Tādēļ Eiropas Savienībā uz viņiem neattiecas nekādas vīzas prasības, it īpaši, šķērsojot Šengenas zonas robežas.

Nesenie ES leģislatīvie sagatavotības pasākumi ir nodrošinājuši, ka **no 2021. gada 1. janvāra** Apvienotās Karalistes valstspiederīgie joprojām būs atbrīvoti no prasības par vīzas nepieciešamību, šķērsojot Eiropas Savienības ārējās robežas īstermiņa uzturēšanās nolūkā (līdz 90 dienām jebkurā 180 dienu laikposmā). Šis atbrīvojums no vīzas prasības nepiešķir tiesības strādāt Savienībā, un uz to attiecas savstarpības mehānisms, ko piemēro trešām valstīm, t. i., to varētu apturēt, ja Savienības pilsoņiem vairs nepiemērotu bezvīzu režīmu ieceļošanai Apvienotajā Karalistē īstermiņa uzturēšanās nolūkā.

Vīzu režīma noteikumi mainīsies arī attiecībā uz konkrētiem trešo valstu valstspiederīgajiem, kas uzturas Apvienotajā Karalistē, viņiem ceļojot uz Savienību. Piemēram, no 2021. gada 1. janvāra Apvienotās Karalistes uzturēšanās dokumenti vairs neatbrīvos šo dokumentu turētājus no lidostas tranzīta vīzas prasībām Savienībā, un skolēni, kas dzīvo Apvienotajā Karalistē, vairs automātiski nevarēs izmantot bezvīzu režīmu ieceļošanai Savienībā, dodoties skolas ekskursijās.

Ceļošana ar lolojumdzīvniekiem

Pārejas periodā lolojumdzīvnieku īpašnieki, kas dzīvo Apvienotajā Karalistē, var izmantot "ES lolojumdzīvnieka pasi", lai atvieglotu ceļošanu Eiropas Savienībā ar saviem lolojumdzīvniekiem.

No 2021. gada 1. janvāra ES lolojumdzīvnieka pase, kas izdota lolojumdzīvnieka īpašniekam, kurš dzīvo Apvienotajā Karalistē, vairs nebūs derīgs dokuments, lai kopā ar lolojumdzīvniekiem ceļotu no Apvienotās Karalistes uz kādu no ES dalībvalstīm. Prasības attiecībā uz lolojumdzīvniekiem, kas ceļos kopā ar personām no Apvienotās Karalistes, turpmāk noteiks Savienība.

Vadītāju apliecības

Pārejas periodā piemēro Savienības tiesību aktus par vadītāju apliecību atzīšanu visā Eiropas Savienībā. Tādēļ pašlaik Apvienotajā Karalistē izdoto vadītāja apliecību turētāji var turpināt vadīt transportlīdzekļus ES bez papildu dokumentiem.

No 2021. gada 1. janvāra uz Apvienotās Karalistes izdotajām vadītāja apliecībām vairs neattieksies savstarpēja atzīšana saskaņā ar Savienības tiesību aktiem. Apvienotās Karalistes izdoto vadītāja apliecību atzīšanu reglamentēs dalībvalstu līmenī. Dalībvalstīs, kas ir 1949. gada Ženēvas Konvencijas par ceļu satiksmi līgumslēdzējas puses, piemēros šo konvenciju. Sīkāka informācija iegūstama no attiecīgās dalībvalsts atbildīgās iestādes.

Viesabonēšana

Pārejas periodā attiecībā uz Apvienoto Karalisti piemēro Savienības tiesību aktus par viesabonēšanu. Tādēļ Apvienotajai Karalistei un tās iekšienē pašlaik piemēro regulējumu, kas nodrošina viesabonēšanu bez papildu maksas.

No 2021. gada 1. janvāra Savienības tiesību akti vairs negarantēs Apvienotās Karalistes patērētājiem piekļuvi viesabonēšanai pēc pašmāju tarifiem Eiropas Savienībā; tāpat tā netiks garantēta Savienības patērētājiem, kas ceļo uz Apvienoto Karalisti.

Tādējādi gan Apvienotās Karalistes, gan ES mobilo sakaru operatori varēs viesabonentiem piemērot papildmaksu.

Pasažieru tiesības

Pārejas periodā Savienības noteikumi par to pasažieru tiesībām, kas izmanto gaisa, dzelzceļa, autobusu un kuģu transporta pakalpojumus, tostarp attiecībā uz palīdzību pasažieriem, kuriem ir invaliditāte vai ierobežotas pārvietošanās spējas, joprojām ir piemērojami pasažieriem, kas dodas no Apvienotās Karalistes uz Savienības dalībvalsti, neatkarīgi no tā, vai pārvadātājs ir Apvienotās Karalistes vai Savienības pārvadātājs.

No 2021. gada 1. janvāra mainīsies to pasažieru aizsardzības līmenis, kas ceļo starp ES un Apvienoto Karalisti. Atkarībā no transporta veida pasažieri vairs nevarēs saņemt no ES pasažieru tiesībām izrietošo aizsardzību, ceļojot uz Apvienoto Karalisti vai no tās.

Ieteikumi personām, uzņēmumiem un dalībvalstu pārvaldes iestādēm

Cilvēkiem, ceļojot uz Apvienoto Karalisti un no tās, būtu jāņem vērā izmaiņas saistībā ar robežpārbaudēm, vīzas prasībām, lolojumdzīvnieku pasēm, vadītāju apliecībām un viesabonēšanas maksām.

Uzņēmumiem, kas sniedz ceļojumu pakalpojumus, būtu jāiepazīstas ar izmaiņām, un tiem var nākties attiecīgi pielāgot procesus.

Valsts iestādēm ir jānodrošina, ka robežšķērsošanas vietās ir pieejami pietiekami personāla resursi, un vajadzības gadījumā jāpielāgo infrastruktūra. Tām būtu arī jānodrošina, ka pasažieri un ceļotāji ir labi informēti par jebkādam izmaiņām viņu tiesībās un pienākumos.

E. Mobilitāte un sociālā nodrošinājuma sistēmu koordinācija

Pārejas periodā Apvienotās Karalistes valstspiederīgie joprojām izmanto personu brīvas pārvietošanās priekšrocības Savienībā. ES pilsoņi joprojām var izmantot savas tiesības brīvi pārvietoties, lai dotos strādāt, studētu, sāktu uzņēmējdarbību vai apmestos uz dzīvi Apvienotajā Karalistē. Joprojām piemēro arī visus Savienības noteikumus par sociālā nodrošinājuma sistēmu koordinēšanu un – atbilstoši Izstāšanās līguma noteikumiem – tos turpinās piemērot pat pēc pārejas perioda beigām attiecībā uz personām, kas šajā ziņā pirms pārejas perioda beigām bija pārrobežu situācijā, kurā ir iesaistīta Apvienotā Karaliste un Eiropas Savienība. Izstāšanās līgums arī aizsargā to ES pilsoņu tiesības uzturēties un strādāt, kas pārejas perioda beigās likumīgi uzturas Apvienotajā Karalistē, un to Apvienotās Karalistes valstspiederīgo tiesības uzturēties un strādāt, kuri likumīgi uzturas kādā ES dalībvalstī, kā arī viņu ģimenes locekļu attiecīgās tiesības²⁶.

No 2021. gada 1. janvāra beidzas brīva pārvietošanās starp Eiropas Savienību un Apvienoto Karalisti. Tas negatīvi ietekmēs visu to ES pilsoņu mobilitātes iespējas, kuri nevar izmantot Izstāšanās līgumā paredzētās priekšrocības un vēlas ilgāku laiku uzturēties Apvienotajā Karalistē, neatkarīgi no tā, vai viņi ir studenti, darba ņēmēji, pensionāri vai to ģimenes locekļi. Šo personu visa veida pārvietošanos uz Apvienoto Karalisti reglamentēs Apvienotās Karalistes imigrācijas likumi. Apvienotās Karalistes uzņēmumiem, kas vēlēties pieņemt darbā ES pilsoņus, būs jāievēro Apvienotās Karalistes noteikumi, kurus pašlaik nepiemēro saskaņā ar Savienības režīmu. Visu to Apvienotās Karalistes valstspiederīgo pārvietošanos uz ES, kuri nevarēs izmantot Izstāšanās līgumā paredzētās priekšrocības, reglamentēs Savienības un dalībvalstu noteikumi migrācijas jomā. ES uzņēmumiem, kas vēlēties pieņemt darbā Apvienotās Karalistes valstspiederīgos, būs jāievēro attiecīgie Savienības un tās dalībvalstu noteikumi, kuri pieņemti attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgajiem.

Attiecībā uz tiem ES pilsoņiem, kuri izmantos kādu mobilitātes veidu saskaņā ar jauno Apvienotās Karalistes regulējumu, vairs nepastāvēs pašreizējā Savienības regulās paredzētā sociālā nodrošinājuma sistēmu koordinēšana. Tas pats attieksies uz Apvienotās Karalistes valstspiederīgajiem Eiropas Savienībā, izņemot gadījumus, kad uz viņiem attiecas īpaši Savienības noteikumi par trešo valstu valstspiederīgajiem. Vairs netiks nodrošināta tā pati plašā pārrobežu sociālā nodrošinājuma aizsardzība, kā tas notika saskaņā ar pašreizējiem Savienības noteikumiem, jo Savienības noteikumus vairs nepiemēros. Pat noslēdzot turpmāku partnerības nolīgumu ar Apvienoto Karalisti, būtu iespējams nodrošināt tikai atsevišķas sociālā nodrošinājuma tiesības. Konkrētie noteikumi, kas tiks piemēroti, ir atkarīgi

²⁶ Savienības pilsoņiem, izņemot tos, kuriem ir Īrijas pilsonība, ir jāiesniedz pieteikums, lai iegūtu pastāvīgu vai pagaidu statusu saskaņā ar Savienības pilsoņu uzturēšanās statusa nostiprināšanas shēmu Apvienotajā Karalistē.

no Eiropas Savienības un Apvienotās Karalistes sarunu iznākuma par turpmāko partnerību, piemēram, attiecībā uz veselības aprūpes izmaksām vai tiesībām uz pensiju.

F. Uzņēmējdarbības tiesības un civiltiesības

F.1. Apvienotajā Karalistē reģistrēti uzņēmumi

Pārejas periodā Apvienotā Karaliste piedalās vienotajā tirgū, un tas ietver pamatbrīvību veikt uzņēmējdarbību. Tāpēc pašlaik uzņēmumu var reģistrēt Apvienotajā Karalistē, ja tā centrālā administrācijas vai galvenā darījumdarbības vieta ir kādā Savienības dalībvalstī.

No 2021. gada 1. janvāra Apvienotajā Karalistē reģistrētas sabiedrības būs trešo valstu sabiedrības, un tās netiks automātiski atzītas saskaņā ar LESD 54. pantu. Uz to atzīšanu attieksies valsts tiesību akti par trešās valstīs reģistrētiem uzņēmumiem.

Apvienotajā Karalistē reģistrētu uzņēmumu filiāles ES dalībvalstīs tiks uzskatītas par trešo valstu uzņēmumu filiālēm. Apvienotās Karalistes uzņēmumu meitasuzņēmumi Savienībā principā ir ES uzņēmumi, un uz tiem arī turpmāk attieksies visi attiecīgie Savienības un valstu tiesību akti.

Ieteikumi uzņēmumiem un dalībvalstu pārvaldes iestādēm

Ja Apvienotajā Karalistē reģistrēti uzņēmumi vēlas kļūt par ES uzņēmumiem, tiem būtu jāveic visi vajadzīgie soļi, lai reģistrētu uzņēmējdarbību kādā ES dalībvalstī.

F.2. Jurisdikcijas izvēle līgumos

Pārejas periodā Apvienotā Karaliste piedalās Eiropas civiltiesiskās telpas elementos²⁷. Līdz ar to pašlaik Apvienotās Karalistes tiesas spriedumi, kas pieņemti gan civillietās, gan komercietās, ir ātri izpildāmi Eiropas Savienībā. Praksē komercīgumos strīdu izšķiršanai bieži izvēlas Apvienotās Karalistes jurisdikciju.

No 2021. gada 1. janvāra vairs nepiemēros Savienības noteikumus, kas pārejas periodā atvieglo spriedumu pārrobežu atzīšanu un izpildi ES un Apvienotajā Karalistē²⁸. Ja pēc pārejas perioda beigām Apvienotā Karaliste pati par sevi pievienotos 2005. gada Hāgas konvencijai par tiesas izvēles līgumiem, šī konvencija attiektos tikai uz to spriedumu atzīšanu un izpildi, ko pieņēmušas tiesas, kuras norādītas ekskluzīvos tiesas izvēles līgumos, kas noslēgti pēc Apvienotās Karalistes pievienošanās minētajai konvencijai. Tādējādi pagaidām Apvienotās

²⁷ Lai gan Apvienotā Karaliste pārejas periodā turpina piemērot Savienības tieslietu un iekšlietu politiku, tai ir bijušas tiesības piedalīties vai nepiedalīties pasākumos šajā jomā, un tā nekad nav izvēlējusies piedalīties visos instrumentos tiesu iestāžu sadarbības civillietās un komercietās jomā.

²⁸ Jāatzīmē arī, ka no 2021. gada 1. janvāra ES platforma strīdu izšķiršanai tiešsaistē (SIT) vairs nebūs pieejama strīdu alternatīvai izšķiršanai starp patērētājiem, kas dzīvo Eiropas Savienībā, un tirgotājiem, kas veic uzņēmējdarbību Apvienotajā Karalistē.

Karalistes spriedumu atzīšanu un izpildi reglamentēs tās dalībvalsts noteikumi, kurā tiek prasīta atzīšana/izpilde.

Ieteikumi uzņēmumiem un dalībvalstu pārvaldes iestādēm

Visiem uzņēmumiem tiek ieteikts ņemt vērā šo situāciju, novērtējot starptautiskās piekritības izvēli līgumos.

Uzņēmumiem būtu jāapzinās, ka, salīdzinot ar pašreizējo situāciju, Apvienotās Karalistes tiesas pieņemtie spriedumi, iespējams, vairs nebūs ātri izpildāmi Eiropas Savienībā.

G. Citi aspekti. Dati, digitālās un intelektuālā īpašuma tiesības

G.1. Intelektuālais īpašums

Pārejas periodā Apvienotā Karaliste piedalās Savienības vienotajā tirgū. Tādējādi pašlaik intelektuālā īpašuma, piemēram, Eiropas Savienības preču zīmes tiesību īpašnieks nevar atsaukties uz šādu preču zīmi, lai iebilstu pret preču nosūtīšanu no Apvienotās Karalistes uz Savienību, ja Apvienotās Karalistes tirgū preces ar minēto preču zīmi ir laidis tiesību īpašnieks vai tas ir darīts ar viņa piekrišanu ("intelektuālā īpašuma tiesību izsmelšanas princips"), un otrādi.

No 2021. gada 1. janvāra tirgotāji Eiropas Savienībā vairs nevarēs atsaukties uz tiesību izsmelšanu attiecībā uz tiesību īpašniekiem, iepērkot preces no Apvienotās Karalistes.

Ieteikumi uzņēmumiem un dalībvalstu pārvaldes iestādēm

Uzņēmumiem, kas nodarbojas ar paralēlo tirdzniecību no Apvienotās Karalistes, būtu jāpārskata savi darījumdarbības režīmi.

Turklāt, lai gan **no 2021. gada 1. janvāra** spēkā esošās ES vienotās intelektuālā īpašuma tiesības (ES preču zīmes, Kopienas dizainparaugi, Kopienas augu šķirņu aizsardzības tiesības un ģeogrāfiskās izcelsmes norādes) joprojām būs aizsargātas saskaņā ar Izstāšanās līgumu, visām jaunajām ES vienotajām tiesībām būs samazināta teritoriālā darbības joma, jo tās vairs nebūs spēkā Apvienotajā Karalistē²⁹.

Ieteikumi uzņēmumiem un dalībvalstu pārvaldes iestādēm

Attiecīgajām ieinteresētajām personām vajadzības gadījumā būtu jāveic vajadzīgie pasākumi, lai Apvienotajā Karalistē arī turpmāk nodrošinātu intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību.

²⁹ Spēkā esošās vienotās tiesības Apvienotajā Karalistē aizsargā saskaņā ar Izstāšanās līguma 54. un 57. pantu, tās pārveidojot par Apvienotās Karalistes tiesībām.

G.2. Datu nosūtīšana un aizsardzība

Pārejas periodā Apvienotajai Karalistei ir saistoši Savienības datu aizsardzības tiesību akti. Tāpēc pašlaik personas datus no Eiropas Savienības uz Apvienoto Karalisti var nosūtīt bez jebkādiem ierobežojumiem.

No 2021. gada 1. janvāra personas datu nosūtīšana uz Apvienoto Karalisti varēs turpināties, bet šajā sakarībā būs jāievēro konkrēti Savienības noteikumi un aizsardzības pasākumi attiecībā uz personas datu nosūtīšanu uz trešām valstīm, kā noteikts ES Vispārīgajā datu aizsardzības regulā (VDAR)³⁰ vai Tiesībaizsardzības direktīvā³¹.

Konkrētāk, VDAR V nodaļā ir paredzēti vairāki rīki, kas nodrošina, ka, nosūtot personas datus uz trešām valstīm, nemazinās Savienībā garantētais fizisku personu aizsardzības līmenis. Kā vienu no minētajiem rīkiem un pamatojoties uz Vispārīgās datu aizsardzības regulas 45. pantu, Eiropas Savienība var pieņemt vienpusēju lēmumu par pietiekamību, ja tā uzskata, ka trešā valsts nodrošina datu aizsardzību pietiekamā līmenī.

Kā uzsvērts politiskajā deklarācijā³², ES darīs visu iespējamo, lai līdz 2020. gada beigām pabeigtu Apvienotās Karalistes režīma novērtējumu, kas ļautu pieņemt šādu lēmumu, ja Apvienotā Karaliste izpildīs piemērojamus noteikumus. Komisija pašlaik veic šo novērtējumu un ir sarīkojusi vairākas tehniskas sanāksmes ar Apvienoto Karalisti, lai apkopotu informāciju un ņemtu to vērā procesa gaitā. Aizsardzības līmeņa pietiekamību Apvienotā Karaliste ar savu Datu aizsardzības likumu piešķir Savienības dalībvalstīm līdz 2024. gada beigām, un tā līdz minētajam datumam ir jāpārskata.

Ieteikumi uzņēmumiem un dalībvalstu pārvaldes iestādēm

Uzņēmumiem un publiskās pārvaldes iestādēm būtu jāveic vajadzīgie pasākumi, lai nodrošinātu, ka neatkarīgi no scenārija, saskaņā ar kuru ES pieņems lēmumu par aizsardzības līmeņa pietiekamību attiecībā uz Apvienoto Karalisti, personas datu nosūtīšana uz Apvienoto Karalisti vienmēr notiek atbilstīgi Savienības tiesību aktiem datu aizsardzības jomā. Atbilstību var panākt, ieviešot atbilstošas garantijas, kā tas ir paredzēts Vispārīgajā datu aizsardzības regulā, tostarp saistošus uzņēmuma noteikumus, vai izmantojot īpašas atkāpes.

G.3. .eu domēna nosaukums

Pārejas periodā attiecībā uz Apvienoto Karalisti piemēro Savienības tiesību aktus par augstākā līmeņa domēnu nosaukumiem. Uzņēmumiem, kas veic uzņēmējdarbību

³⁰ Regula (ES) 2016/679, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?qid=1594051658864&uri=CELEX:32016R0679>.

³¹ Direktīva (ES) 2016/680, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX%3A32016L0680>

³² Skatīt I daļas I iedaļas B punktu "Datu aizsardzība" "Politiskās deklarācijas, kurā izklāstīts Eiropas Savienības un Apvienotās Karalistes turpmāko attiecību satvars", pārskatītajā tekstā, par ko sarunu vedēju līmenī vienojās 2019. gada 17. oktobrī (OV C 34, 31.1.2020., 1. lpp.).

Apvienotajā Karalistē, un Apvienotās Karalistes pilsoņiem un iedzīvotājiem joprojām ir tiesības reģistrēt un lietot .eu domēnu nosaukumu.

No 2021. gada 1. janvāra uzņēmumi, kas veic uzņēmējdarbību Apvienotajā Karalistē, bet ne Eiropas Savienībā, un Apvienotās Karalistes iedzīvotāji, kas nav ES pilsoņi, vairs nebūs tiesīgi reģistrēt vai lietot .eu domēnu nosaukumus.

Ja šīs personas nevar pierādīt, ka tām joprojām ir tiesības būt .eu domēna vārdu turētājiem, pēc pārejas perioda beigām viņu domēnu nosaukumus atsauks³³. Tomēr ES pilsoņi, kas dzīvo Apvienotajā Karalistē, varēs saglabāt .eu domēna nosaukumus vai reģistrēt jaunus pat pēc pārejas perioda beigām.

H. Eiropas Savienības starptautiskie nolīgumi

Pārejas periodā Apvienotajai Karalistei joprojām ir saistoši Eiropas Savienības noslēgtie starptautiskie nolīgumi. Turklāt Savienība ir informējusi savus starptautiskos partnerus, ka Apvienotā Karaliste pārejas periodā minēto nolīgumu nolūkos tiek uzskatīta par dalībvalsti.

No 2021. gada 1. janvāra uz Apvienoto Karalisti vairs neattieksies nolīgumi, kurus noslēgusi Savienība vai dalībvalstis, kas rīkojas Savienības vārdā, vai Savienība un tās dalībvalstis, rīkodamās kopīgi. Eiropas Savienība pēc izstāšanās līguma parakstīšanas nosūtīja saviem starptautiskajiem partneriem verbālnotu, kurā tā informēja tos par sekām, ko radīs Apvienotās Karalistes izstāšanās no Savienības³⁴.

Tādējādi Apvienotā Karaliste, tostarp Apvienotās Karalistes valstspiederīgie un ekonomikas dalībnieki, vairs nevarēs gūt labumu, ko sniedz vairāki simti Savienības starptautisko nolīgumu, piemēram, brīvās tirdzniecības nolīgumi, savstarpējas atzīšanas līgumi, nolīgumi veterinārijas jomā vai divpusēji nolīgumi saistībā ar gaisa transportu vai aviācijas drošumu. Uzņēmumi, kas veic uzņēmējdarbību Savienībā, protams, turpinās gūt labumu no visiem spēkā esošajiem Savienības starptautiskajiem nolīgumiem.

Tas neskar Apvienotās Karalistes statusu daudzpusējos nolīgumos, kuros tā ir dalībiece pati par sevi. Piemēram, Apvienotā Karaliste joprojām pati par sevi būs Pasaules Tirdzniecības organizācijas locekle, un uz to attieksies attiecīgie Pasaules Tirdzniecības organizācijas līgumi, it īpaši saistībā ar tās koncesijām un saistībām preču un pakalpojumu tirdzniecības jomā vai intelektuālā īpašuma tiesībām.

³³ Atsaukts domēna nosaukums vairs nedarbojas. Tas vairs nevar atbalstīt nekādus aktīvus pakalpojumus, piemēram, tīmekļa vietnes vai e-pastus.

³⁴ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/model-note-verbale-international-partners_en.pdf

III. Gatavošanās visiem scenārijiem

Izmaiņas, kas aprakstītas šā paziņojuma II daļā, būs jebkura scenārija gadījumā – neatkarīgi no tā, vai Eiropas Savienība un Apvienotā Karaliste līdz 2020. gada 31. decembrim vienosies par vērienīgu jaunu partnerību.

Tomēr ir skaidrs, ka gadījumā, ja vienošanās netiktu panākta, rastos traucējumi, kas sniegtos daudz tālāk nekā II daļā norādītās izmaiņas. Gadījumā, ja vienošanās netiktu panākta, katras puses vislielākās labvēlības tarifus piemērotu otras puses eksportam, proti, precēm, kas Savienībā importētas no Apvienotās Karalistes, piemēros ES kopējo muitas tarifu, savukārt precēm, kuras importētas Apvienotajā Karalistē no Savienības, piemēros Apvienotās Karalistes tarifus³⁵.

Šā paziņojuma mērķis nav ietekmēt starp Eiropas Savienību un Apvienoto Karalisti notiekošo sarunu iznākumu. Līdz ar to galvenā uzmanība tajā ir pievērsta jautājumiem, par kuriem sarunas pašlaik nenotiek. Komisija atzīst, ka tas rada lielu neskaidrību publiskās pārvaldes iestādēm, iedzīvotājiem, uzņēmumiem un citām ieinteresētajām personām ekonomikā un sabiedrībā. Viens no šādas nenoteiktības piemēriem ir Apvienotās Karalistes iespējamā dalība programmā “Erasmus+” un programmā “Apvārsnis Eiropa” no 2021. gada janvāra. Šādu nenoteiktību var novērst tikai notiekošo sarunu iznākums.

Ja vienošanās par jaunu partnerību līdz 2020. gada 31. decembrim netiks panākta, tam būs būtiskas sekas. Tomēr Komisija norāda, ka bezlīguma scenārijs attiecībā uz turpmākajām attiecībām atšķirtos no bezlīguma scenārija sarunās par Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības vairāku iemeslu dēļ.

1. Pirmkārt, **Izstāšanās līgums nodrošina juridisko noteiktību** vairākās svarīgās jomās, kurās Apvienotās Karalistes izstāšanās no Savienības radīja nenoteiktību. Tas ietver pilsoņu tiesību aizsardzību, finansiālo norēķinu, juridiski darbotiespējīga risinājuma izveidi, lai novērstu stingru robežu Īrijas salā, ES vienoto intelektuālā īpašuma tiesību (tostarp esošo ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu) pastāvīgu aizsardzību un noteikumus par visu notiekošo procedūru starp ES un Apvienoto Karalisti pienācīgu izbeigšanu (skatīt tekstlogu).
2. Otrkārt, **Izstāšanās līgumā noteiktais pārejas periods dod ieinteresētajām personām, – lai arī ierobežotu –, papildu laiku, lai sagatavotos jebkuram scenārijam**, tostarp tādām, kurā netiek panākta vienošanās par turpmāko partnerību pēc 2021. gada 1. janvāra.

³⁵ Apvienotā Karaliste ir publicējusi informāciju par savu jauno Apvienotās Karalistes vispārējo tarifu (*UK Global Tariff*), ko no 2021. gada 1. janvāra piemērotu arī ES precēm gadījumā, ja netiktu panākta vienošanās par turpmākajām ES un Apvienotās Karalistes attiecībām. <https://www.gov.uk/guidance/uk-tariffs-from-1-january-2021>

3. Treškārt, neliels skaits **Savienības leģislatīvo pasākumu, kas tika pieņemti 2019. gadā, lai sagatavotos jebkuram scenārijam saistībā ar Apvienotās Karalistes izstāšanos no ES, joprojām būs spēkā vai kļūs piemērojami pārejas perioda beigās.** Tie ietver, piemēram, Apvienotās Karalistes iekļaušanu to trešo valstu sarakstā, uz kuru valstspiederīgajiem neattiecas vīzas prasība īstermiņa uzturēšanās gadījumā, kā arī ES PTO tarifa kvotu (TRQ) sadalījumu starp Eiropas Savienību un Apvienoto Karalisti.

Ņemot vērā visu iepriekš minēto, Komisija turpinās cieši uzraudzīt situāciju un centīsies Eiropas Savienības, tās iedzīvotāju un ekonomikas intereses aizsargāt jebkura scenārija gadījumā.

TEKSTLOGS: Izstāšanās līgums, tai skaitā protokols par Īriju un Ziemeļīriju

Starp Eiropas Savienību un Apvienoto Karalisti noslēgtais Izstāšanās līgums stājās spēkā 2020. gada 1. februārī.

Tajā ir iekļauti sīki izstrādāti noteikumi, kuru mērķis ir mazināt ietekmi, ko radīs Apvienotās Karalistes izstāšanās no Eiropas Savienības un tās vienotā tirgus un muitas savienības, it īpaši šādās jomās.

Pilsoņu tiesības. Izstāšanās līgums aizsargā gan ES pilsoņu, kas pārejas perioda beigās likumīgi uzturas Apvienotajā Karalistē saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, gan arī Apvienotās Karalistes valstspiederīgo, kuri saskaņā ar Savienības tiesību aktiem tajā pašā laikā likumīgi uzturas kādā no ES dalībvalstīm, un viņu ģimenes locekļu tiesības arī turpmāk dzīvot, mācīties un strādāt to attiecīgajās uzņēmējvalstīs³⁶.

Finansiālais norēķins. Izstāšanās līgumā paredzēts, ka Apvienotā Karaliste un Eiropas Savienība izpildīs visas finansiālās saistības, kuru uzņemšanās notikusi, kamēr Apvienotā Karaliste bija Eiropas Savienības dalībvalsts, kā arī saistības, kas radīs faktiskos izdevumus pēc 2020. gada³⁷.

Protokols par Īriju un Ziemeļīriju. Protokolu par Īriju un Ziemeļīriju sāks piemērot pārejas perioda beigās, un tas ir stabils risinājums, ko turpinās piemērot līdztekus jebkuram nolīgumam par turpmāko partnerību ar nosacījumu, ka Ziemeļīrijas asambleja nākotnē

³⁶ Sīkāku informāciju skatīt Komisijas Skaidrojuma dokumentā (2020/C 173/01) attiecībā uz Izstāšanās līgumu Otrajā daļā.
[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020XC0520\(05\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020XC0520(05)&from=EN)

³⁷ Izstāšanās līguma 138. pantā ir noteikts, ka attiecībā uz tādu Savienības programmu un darbību īstenošanu, par kurām notikusi saistību uzņemšanās 2014.–2020. gada daudzgadu finanšu shēmā vai agrākajos finanšu plānos, piemērojamās Savienības tiesības Apvienotajai Karalistei turpina piemērot pēc 2020. gada 31. decembra, līdz minētās Savienības programmas un darbības tiek slēgtas. Apvienotās Karalistes dalība turpmākajās programmās ir atkarīga no jaunā partnerības nolīguma, izņemot gadījumus, kad attiecīgā programma izņēmuma kārtā ļauj piedalīties trešām valstīm un to struktūrām, neprasot nolīgumu.

piekritīs tā turpmākai piemērošanai.

Tas nodrošina juridiski darbotiespējīgu risinājumu, kas novērš stingras robežas izveidošanu Īrijas salā, aizsargā visas salas ekonomiku un Lielās piektdienas jeb Belfāstas nolīgumu visos tā dimensijās un nodrošina gan ES vienotā tirgus, gan arī Apvienotās Karalistes iekšējā tirgus integritāti.

Saskaņā ar šo protokolu Ziemeļīrija arī turpmāk ievēros ierobežotu Savienības noteikumu kopumu, it īpaši attiecībā uz precēm, un Savienības Muitas kodekss, PVN un akcīzes noteikumi attieksies uz visām precēm, ko ievēd Ziemeļīrijā vai izved no tās. Tas ļauj izvairīties no muitas pārbaudēm un kontrolēm Īrijas salā.

Pārbaudes un kontroles tiks veiktas precēm, ko ievēd Ziemeļīrijā no pārējās Apvienotās Karalistes, piemēram, pārtikas produktiem un dzīvīm dzīvniekiem, lai nodrošinātu sanitāro un fitosanitāro (SFS) prasību ievērošanu. Visām precēm, ko ievēd Ziemeļīrijā vai izved no tās, pilnībā jāatbilst attiecīgajiem Savienības noteikumiem un standartiem.

ES **multas nodokļus** piemēros precēm, ko ievēd Ziemeļīrijā, izņemot gadījumus, kad Apvienotā komiteja būs noteikusi nosacījumu kopumu, saskaņā ar kuru tiks uzskatīts, ka šīs preces nav pakļautas riskam nonākt ES vienotajā tirgū. Pamatojoties uz šādu sistēmu, muitas nodokļi nebūs jāmaksā, ja var pierādīt, ka preces, ko ievēd Ziemeļīrijā no pārējās Apvienotās Karalistes, nav pakļautas riskam nonākt ES vienotajā tirgū.

Savienības muitas formalitātes un procedūras piemēros precēm, kas Ziemeļīrijā ievestas no valstīm ārpus ES vai eksportētas no Ziemeļīrijas.

ES PVN un akcīzes noteikumus piemēro precēm, ko ievēd Ziemeļīrijā (vai izved no tās) no pārējās Apvienotās Karalistes (vai uz to).

Atdalīšanās noteikumi. Izstāšanās līgums arī nodrošina pašreizējās kārtības pienācīgu izbeigšanu attiecībā uz jautājumiem, kas vēl tiek risināti izstāšanās brīdī:

- tas ļauj pirms pārejas perioda beigām tirgū laistās preces turpināt darīt pieejamas Eiropas Savienības vai Apvienotās Karalistes tirgū, līdz tās nonāk pie galalietotāja, un nav nepieciešama atkārtota to sertificēšana, pārmarķēšana vai pārveidošana;
- tajā paredzēti procesi, lai pārvaldītu un pabeigtu notiekošo preču pārvietošanu Savienības iekšienē, notiekošās muitas procedūras, kā arī jautājumus PVN un akcīzes nodokļa jomā;
- tas aizsargā esošās vienotās intelektuālā īpašuma tiesības, tostarp esošo ES ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu kopumu;
- tas pakāpeniski pabeidz pārejas perioda beigās notiekošās publiskā iepirkuma procedūras un garantē to personu tiesības, uz kurām attiecas Savienības tiesību aktos paredzētās procedūras;
- tajā ir iekļauti nosacījumi par policijas un tiesu iestāžu iesāktās sadarbības krimināllietās pabeigšanu;
- tajā iekļauti nosacījumi par administratīvo un tiesas procedūru pabeigšanu (piemēram, valsts atbalsts un pārkāpumu lietas);
- tas pievēršas pirms pārejas perioda beigām iesāktajai datu izmantošanai un informācijas apmaiņai un nodrošina, ka pirms pārejas perioda beigām nosūtītos datus arī turpmāk aizsargā saskaņā ar Savienības tiesību aktos paredzētajiem principiem un

noteikumiem;

- tas paredz Apvienotās Karalistes atslēgšanu no tīkliem, informācijas sistēmām un, pamatojoties uz Savienības tiesību aktiem, izveidotajām datubāzēm pārejas perioda beigās, it īpaši no tiem tīkliem, kas ir pieejami tikai Savienības dalībvalstīm vai asociētajām Šengenas valstīm;
- tajā pievēršas iesāktajai tiesu iestāžu sadarbībai komercietās, lai nodrošinātu iespēju atsaukties uz tiesas spriedumiem;
- tajā risina visus jautājumus, kas saistīti ar Apvienotās Karalistes izstāšanos no *Euratom*.

Attiecībā uz Izstāšanās līguma īstenošanu ir izveidota Apvienotā komiteja, kas pārrauga Izstāšanās līguma piemērošanu. To kopīgi vada Eiropas Komisijas priekšsēdētāja vietnieks Marošs Šefčovičs un Apvienotās Karalistes Lankasteras hercogistes kanclers Maikls Gouvs, un tā ir tikusies divas reizes (telekonferencē) – 2020. gada 30. martā un 12. jūnijā. Darbu ir sākušas specializētas komitejas Gibraltāra, pilsoņu tiesību, finanšu noteikumu, Suverēno bāzu teritoriju Kiprā un Protokola par Īriju un Ziemeļīriju jautājumos.

IV. Secinājumi. Sagatavotība ir ļoti svarīga

Eiropas Savienība darīs visu iespējamo, lai panāktu vērienīgu vienošanos ar Apvienoto Karalisti par turpmāko partnerību.

Tomēr šis paziņojums liecina, ka pat tad, ja, pamatojoties uz Eiropas Savienības sarunu norādēm par jaunu partnerību ar Apvienoto Karalisti³⁸, kas tika pieņemtas 2020. gada 25. februārī, un projekta tekstu Nolīgumam par jaunu partnerību starp Eiropas Savienību un Apvienoto Karalisti³⁹, kurš tika publicēts 2020. gada 17. martā, noslēgsim pašu vērienīgāko vienošanos par turpmāko partnerību, – **sākot ar 2021. gada 1. janvāri notiks tālejošas un automātiskas izmaiņas un sekas iedzīvotājiem, patērētājiem, uzņēmumiem, publiskās pārvaldes iestādēm, ieguldītājiem, studentiem un pētniekiem.**

Neatkarīgi no notiekošo sarunu iznākuma šīs izmaiņas ir neizbēgamas, jo Apvienotā Karaliste ir nolēmusi izstāties no Eiropas Savienības, tās vienotā tirgus un muitas savienības. Personu brīva pārvietošanās, preču un pakalpojumu brīva aprīte, kā tas paredzēts saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, pārejas perioda beigās tiks izbeigta. Tam būs plaša ietekme, it īpaši attiecībā uz preču un pakalpojumu pārrobežu tirdzniecību, kā arī uz cilvēku mobilitāti.

Tāpēc Komisija aicina visas publiskās pārvaldes iestādes, iedzīvotājus, uzņēmumus un citas ieinteresētās personas rūpēties par to, lai tās būtu sagatavojušās šīm neizbēgamajām izmaiņām. Ja šādi sagatavošanas pasākumi netiks veikti, pārejas perioda beigās palielināsies negatīvā ietekme uz to darbību un izmaksas.

Galu galā tas ir pašu uzņēmumu un citu ieinteresēto personu pārziņā veikt pašiem savus riska novērtējumus un īstenot pašiem savas darbības sagatavotības panākšanai, ņemot vērā savu individuālo situāciju, taču nevienam nevajadzētu par zemu novērtēt loģistikas problēmas, kas, sākot ar 2021. gada 1. janvāri, radīsies papildus šajā paziņojumā aprakstītajām juridiskajām izmaiņām.

Komisija aicina dalībvalstis turpināt valstu mēroga saziņas un izpratnes veidošanas pasākumus, tajos mudinot valsts pārvaldes iestādes, iedzīvotājus, uzņēmumus un ieinteresētās personas veikt vajadzīgos sagatavošanās pasākumus. Šie centieni ir jāpielāgo ieinteresēto personu situācijai attiecīgajās konkrētajās dalībvalstīs. Turpmākajos mēnešos Komisija sadarbosies ar visām dalībvalstīm, lai pārskatītu to sagatavotību attiecībā uz visiem aspektiem un atvieglotu publiskās pārvaldes iestāžu centienus vairojot ieinteresēto personu informētību.

³⁸ <https://www.consilium.europa.eu/media/42736/st05870-ad01re03-en20.pdf>

³⁹ Nolīguma par jauno partnerību starp Eiropas Savienību un Apvienoto Karalisti projekta tekstu, kas publicēts 2020. gada 17. martā, skatīt šeit: https://ec.europa.eu/info/publications/draft-text-agreement-new-partnership-united-kingdom_en

Ieinteresētās personas tiek arī aicinātas vēlreiz iepazīties ar paziņojumiem, kas tika publicēti 50. panta sarunu laikā ar Apvienoto Karalisti, un iepazīties ar sagatavotībai veltītajām Komisijas tīmekļa vietnēm, lai rastu iepriekš publicēto paziņojumu par sagatavotību atjauninājumus. Komisija sadarbosies ar visām attiecīgajām ieinteresēto personu apvienībām, lai pievērstu to uzmanību šai informācijai.

Visbeidzot, Komisija aicina visas patērētāju, uzņēmumu un tirdzniecības apvienības – gan valstu, gan Eiropas mērogā – pārliecināties, ka to dalībnieki ir pilnībā informēti par izmaiņām, kas radīsies neatkarīgi no turpmākajām attiecībām ar Apvienoto Karalisti.

1. pielikums. Saraksts ar atjauninātajiem paziņojumiem par sagatavotību pārejas perioda beigām

Kopš 2020. gada 16. marta ir publicēti šādi 59 paziņojumi par sagatavotību, lai atbalstītu ieinteresētās personas, tām veicot priekšdarbus pirms pārejas perioda beigām. Tos var rast šeit:

https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/getting-ready-end-transition-period_lv

Šo sarakstu turpinās regulāri atjaunināt, tiklīdz kļūs pieejami jauni paziņojumi.

- Gaisa transports
- Dzīvnieku selekcija/zootehnika
- Dzīvnieku pārvadāšana
- Aktīvu pārvaldība
- Audiovizuālo mediju pakalpojumi
- Aviācijas un jūras satiksmes drošība
- Aviācijas drošums
- Banku un maksājumu pakalpojumi
- Biocīdi
- Ķīmikālijas (REACH)
- Klīniskie izmēģinājumi
- Uzņēmējdarbības tiesības
- Patērētāju tiesību aizsardzība un pasažieru tiesības
- Autortiesības
- Kosmētikas līdzekļi
- Kredītreitinga aģentūras
- Datu aizsardzība
- E-komercija
- E-paraksts (elektroniskās identifikācijas un uzticamības pakalpojumi elektronisko darījumu veikšanai)
- Elektroniskie sakari, tai skaitā viesabonēšana
- Emisijas kvotu tirdzniecības sistēma
- .eu domēnu nosaukumi
- ES ekomarķējums
- Eiropas Uzņēmumu padome
- Akcīzes nodoklis
- Intelektuālā īpašuma tiesību izsmelšana
- Barība
- Pārtikas aprites tiesību akti
- Ģenētiski modificēti organismi
- Ģeogrāfiskā bloķēšana
- Ģeogrāfiskās izcelsmes norādes

- Laba laboratorijas prakse (LLP)
- Rūpniecības preces
- Invazīvas svešzemju sugas
- Jūras pārvadājumi
- Zāles (cilvēkiem paredzētās, veterinārās)
- Dzīvju dzīvnieku pārvietošana
- Dabiskie minerālūdeņi
- Pirkumi tiešsaistē un tiem sekojoša paku piegāde
- Bioloģiskie produkti
- Augu veselība
- Augu aizsardzības līdzekļi
- Augu reproduktīvais materiāls
- Augu šķirņu aizsardzība
- Aizliegumi un ierobežojumi preču importam/eksportam (tai skaitā importa/eksporta licences)
- Dzīvnieku aizsardzību kaušanas laikā
- Pirotehnikas izstrādājumi
- Dzelzceļa transports
- Atpūtas kuģi un ūdens motocikli
- Tīklu un informācijas sistēmu drošība
- Kuģu pārstrāde
- Cilvēka izcelsmes vielas (asinis, audi un šūnas, orgāni)
- Papildu aizsardzības sertifikāti zālēm un augu aizsardzības līdzekļiem
- Tabakas izstrādājumi
- Preču zīmes un dizainparaugi
- Pārvietojamas spiediena iekārtas
- Pievienotās vērtības nodoklis (PVN – preces)
- Pievienotās vērtības nodoklis (PVN – pakalpojumi)
- Atkritumu pārvadājumi